

LUNDS
UNIVERSITET

Lunds universitets nybörjarstudie

En jämförelse mellan 2015 och 2018 års nybörjare

OLA HOLMSTRÖM | LUNDS UNIVERSITET | KVALITET OCH
UTVÄRDERING | DNR STYR 2020/617

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Inledning.....	5
Nybörjarstudiens syfte	5
Rapportens disposition	6
Undersökningsmetod, urval och svarsfrekvens.....	7
Enkätformulär	7
Urval och utskick.....	7
Svarsfrekvens.....	8
Redovisningsnivåer	9
2015 och 2018 års svarsgrupper	9
Nationell utblick: nybörjarstudenter vid landets lärosäten och vid Lunds universitet.....	12
2015 och 2018 års nybörjarstudenter vid Lunds universitet	17
Motiv för att studera vid Lunds universitet	17
Hur studenterna informerades sig om Lunds universitet innan de sökte.....	20
Betydelsen av olika informationskällor	22
Upplever studenterna att de gjort rätt utbildningsval?	24
Motivation inför studierna	25
Oro inför studierna.....	26
Nybörjarnas planer för utlandsstudier.....	29
Målet med studierna.....	30
Boendesituation	32
Bilaga 1: Lunds universitets studentkårers kommentarer på Lunds universitets nybörjarstudie 2018	33
Bilaga 2: Enkätfrågor, LU-gemensamma frågor.....	36

Sammanfattning

Under höstterminen 2014 genomförde avdelningen Kvalitet och utvärdering en nybörjarstudie i form av en enkätundersökning som vände sig till nybörjarstudenter vid Lunds universitet. 2014 års nybörjarstudie genomfördes som en pilotstudie och den efterföljdes av en ny undersökning 2015. Efter 2015 års studie beslutade den universitetsgemensamma utbildningsnämnden att nybörjarstudien skulle genomföras vart tredje år och mot den bakgrunden skickades enkäten till Lunds universitets nybörjarstudenter som påbörjade sina studier höstterminen 2018. Enligt tidigare beslutat tidsintervall kommer nästa undersökningstillfälle att vara hösten 2021.

Det övergripande syftet med nybörjarstudien är att över tid samla in, redovisa och jämföra data om lärosätets nybörjarstudenter som fakulteter och gemensam förvaltning uttryckt informationsbehov kring. Detta gäller frågor som handlar om varför studenten sökt sig till Lunds universitet, vilka kanaler som de använt för att informera sig om Lunds universitet, vilken oro och vilka farhågor de kan ha inför studierna och om de har sin boendesituation ordnad i samband med studiestarten. I urvalet till Lunds universitets nybörjarstudie ingår studenter som för första gången är registrerade för studier vid Lunds universitet. Detta gäller oavsett om studierna bedrivs på grund- eller avancerad nivå.

Erfarenheterna av 2014 och 2015 års studier avrapporterades under 2016¹ och i föreliggande rapport redovisas resultatet av 2018 års studie i jämförelse med resultaten från 2015. I 2015 års studie skickades enkäten till knappt 7000 nybörjarstudenter och 2018 uppgick urvalsgruppen till drygt 7500. Svarsfrekvensen för undersökningen 2015 var 37% och 2018 var svarsfrekvensen 45%. I det följande sammanfattas studiens viktigaste resultat.

När nybörjarstudenterna förhåller sig till frågan om varför de valt att söka sig till Lunds universitet framhålls Lunds universitets rykte som studentstad som en mycket viktig förklaring. Drygt åtta av tio nybörjarstudenter i såväl 2015 (81%) som 2018 (81%) års svarsgrupper uppger att Lunds rykte som studentstad hade ganska eller mycket stor betydelse för deras val av lärosäte. Nybörjarstudenterna framhåller också att Lunds universitets placering på rankinglistor över bästa lärosäten var viktigt för deras val. Detta framhålls av omkring sju av tio studenter inom både 2015 (70%) och 2018 (71%) års nybörjargrupper. För många – omkring två tredjedelar (65%) i såväl 2015 som 2018 (66%) års svarsgrupper – väger det också tungt att få sin universitetsexamen utfärdad i Lund. Samtidigt bör noteras att motiv kan skilja sig åt mellan olika studentgrupper och utbildningar. Exempelvis verkar Lunds universitets placering på rankinglistor vara särskilt viktigt för studenterna som sökt sig till Ekonomihögskolan och Juridisk fakultet, medan studenterna inom Konstnärlig fakultet inte tillskriver rankingen lika stor betydelse. Ett annat exempel är att studenterna inom Naturvetenskaplig fakultet framhåller betydelsen av Lunds universitets anseende som ett forskningsuniversitet i högre grad än nybörjare inom andra fakulteter. I flera avseenden finns också en påtaglig skillnad med avseende på hur svenska respektive internationella studenter resonerar kring sitt val att studera vid Lunds universitet. Exempelvis tillskriver de

¹ Holmström, O. & Stjärnhagen, O. (2016): *Lunds universitets nybörjarenkät. Resultat från 2014 och 2015 års enkätstudier*. Lunds universitet, Kvalitet och utvärdering, rapport: 2016:276.

internationella studenterna rankinglistor och Lunds universitets anseende som forskningsuniversitet ännu större betydelse än svenska studenter.

Nybörjarstudenterna får också svara på frågor som handlar om hur de sökte information om Lunds universitet inför att de bestämde sig var de skulle studera. Svaren visar att presumtiva studenter söker information brett och att de informerar sig på en rad olika sätt. Den mest använda informationskanalen är Lunds universitets hemsida, som användes av nästan samtliga nybörjarstudenter när de informerade sig om Lunds universitet. Även om nästan alla studenter informerar sig via hemsidan kan noteras att det i ännu högre grad gäller för internationella studenter än för svenska. Inom både 2015 (87%) och 2018 (88%) års svarsgrupper informerade nästan nio av tio sig om Lunds universitet genom familj, vänner eller andra personliga kontakter. Ett mycket stort antal nybörjarstudenter verkar således ha någon form av personlig koppling till Lunds universitet redan innan de påbörjar sina studier.

Studenterna värderade också vilken betydelse som de olika informationskanalerna hade när de skapade sig en bild av Lunds universitet. Svaren visar tydligt att de mest frekvent använda informationskanalerna – Lunds universitets hemsida samt familj, vänner eller andra personliga kontakter – också har störst betydelse utifrån informationsvärde. Samtidigt kan noteras att olika studentgrupper kan tillskriva olika informationskanaler olika stor betydelse. Medan svenska studenter i högre grad betonar betydelsen av informella kanaler som familj vänner och bekanta lyfter en högre andel internationella studenter betydelsen av mera formella kanaler som Lunds universitets hemsida, sociala medier och utbildningskatalog. Detta understryker den stora betydelsen av tillgängligt och uppdaterat informationsmaterial om Lunds universitet på engelska. Vidare kan studenter inom olika fakulteter och utbildningar förmedla olika erfarenheter. Tydligast utskiljer sig Konstnärlig fakultet där en högre andel studenter framhåller betydelsen av personliga informationsvägar som personalkontakter med antingen personal vid Lunds universitet eller personal på andra utbildningsinstitutioner.

Den stora merparten av nybörjarstudenterna framhåller några veckor in i studierna att de känner att de gjort ett bra studieval och att deras utbildning känns rätt för dem. Detta gäller för åtta av tio studenter i både 2015 (81%) och 2018 (81%) års svarsgrupp. En något högre andel programstudenter (83%) än studenter på fristående kurs (75%) förmedlar att utbildningen känns rätt för dem. Samtidigt kan noteras att tre av fyra som läser fristående kurs tycks förorda detta alternativ. Nybörjarstudenterna är som regel också starkt motiverade inför sina studier. När studenterna förhåller sig till sin motivation på en tiogradig skala är 8 det vanligast förekommande värdet i både 2015 och 2018 års svarsgrupp och fler än åtta av tio nybörjarstudenter i båda svarsgrupperna (85%) markerar något av svarsalternativen 7-10.

Samtidigt som nybörjarstudenter generellt sett är motiverade och oftast känner att de gjort rätt studieval kan de i varierande grad känna oro inför olika aspekter av studierna. Mest oro uttrycks gällande universitetsstudiernas svårighetsgrad och kring den egna studietekniken. Bland såväl 2015 som 2018 års nybörjarstudenter på grundnivå uppger omkring hälften av studenterna att de är ganska eller mycket oroliga inför sina studier i de här avseendena. Detta pekar på att det är viktigt att ge nybörjarstudenter möjligheter att få tips och råd om studieteknik och en introduktion till hur universitetsstudier bedrivs och examineras.

Studenter kan ha olika mål med sina studier och de kan tillskriva sin utbildning stor betydelse i många olika avseenden. Nästan samtliga studenter inom såväl 2015 som 2018 års svarsgrupper framhåller betydelsen av traditionella akademiska värden som möjligheten till

bildning och att fördjupa sig inom områden som intresserar dem. Bildning och möjligheter till fördjupning framhålls som starka incitament för studierna av nybörjarstudenterna oberoende fakultet. Omkring nio av tio framhåller därtill att de förväntar sig att utbildningen ska ge dem bättre möjligheter på arbetsmarknaden (92%) och pekar på betydelsen av att få en akademisk examen (91%). Studenter som studerar på program (95%) lyfter fram betydelsen av en akademisk examen i högre grad än studenter på fristående kurs (78%). Samtidigt bör noteras att nästan lika många studenter på fristående kurs (61%) som programstudenter (67%) framhåller betydelsen av att studierna leder mot ett arbete inom ett bestämt yrke. Vidare framhåller en högre andel internationella än svenska studenter betydelsen av möjligheten att kunna forska i framtiden.

Några veckor in på sina studier uppger drygt sex av tio studenter inom både 2015 (63%) och 2018 (61%) års nybörjargrupper att de har sin boendesituation ordnad för hela sin studietid. Omkring var tredje uppger att de har boendet ordnat för merparten eller en kortare del av studietiden och 5% uppger att de saknar bostad och söker aktivt. En högre andel av de internationella än de svenska studenterna uppger att de har boendesituationen ordnad för sig för hela sin studietid. Detta gäller för omkring två tredjedelar inom både 2015 (64%) och 2018 (66%) års nybörjargrupper. Omkring 3% av de internationella studenterna uppger att de saknar bostad och är aktivt bostadssökande.

Studien innefattar också en kort nationell utblick av nybörjarstudenter i riket. En uppmärksam och tydlig trend nationellt är att kvinnor i högre grad än män väljer att studera på universitet och högskola. En studie från Universitets- och högskolerådet visar att andelen kvinnor bland de sökande till landets lärosäten uppgick till drygt sex av tio samtliga läsår mellan 2008 och 2018. Vårterminen 2018 uppgick andelen män inte till mer än en tredjedel av det totala antalet sökande (33,8%).² Skillnaden är också påtaglig sett till antalet som påbörjar studier. Av Universitetskanslersämbetets statistiska analys för perioden 2009/2010 – 2018/2019 framkommer att antalet kvinnor som påbörjar universitetsstudier varit fler under samtliga läsår under den senaste tioårsperioden. Andelsmässigt har kvinnor ökat från 53% läsåret 2009/2010 till 58% läsåret 2018/2019.

Vid Lunds universitet är trenden densamma. Under läsåret 2018/2019 påbörjade 7887 studenter studier vid Lunds universitet. Av dessa var 4566 kvinnor och 3321 var män. Andelsmässigt har kvinnor – precis som i riket i stort – ökat från 53% läsåret 2009/2010 till 58% läsåret 2018/2019.³

Att kvinnor söker sig till högre studier i högre grad än män kan också illustreras av könsfördelningen bland dem som antas till de mest sökta universitets- och högskoleprogrammen. Våren 2020 var kvinnor i majoritet av de antagna på 37 av de 40 program som hade flest antal sökande. Flera program vid Lunds universitet finns med bland de 40 mest populära programmen och av dessa var kvinnor i majoritet på samtliga.⁴

² *Antagning till högre utbildning vårterminen 2018. Analys av antagningsomgångarna och trender i antagningsstatistiken.* Universitets- och högskolerådet, rapport 2018:2.

³ Källa: Universitetskanslersämbetets statistikdatabas (<https://www.uka.se/statistik--analys/statistikdatabas-hogskolan-i-siffror.html>)

⁴ <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/kvinnor-dominerar-varens-popularaste-utbildningar>. Källa: Universitetskanslersämbetets statistikdatabas (<https://www.uka.se/statistik--analys/statistikdatabas-hogskolan-i-siffror.html>)

Inledning

Lunds universitets nybörjarstudie är en återkommande enkätundersökning som har sin bakgrund i *Trackit-projektet*. Trackit var ett studentuppföljningsprojekt som inom ramen för European University Association (EUA) bedrevs i samarbete mellan lärosäten från 32 europeiska länder.⁵ Inom ramen för sin medverkan i Trackit genomförde Lunds universitet en inventering av hur studenterna följs upp med avseende på deras väg till Lunds universitet, deras studier vid universitetet samt hur de i ett arbetslivsskede blickar tillbaka på sin utbildning.⁶ I inventeringen påtalades bland annat att det fanns stora fakultetsvisa skillnader i uppföljningsarbetet. Mot denna bakgrund föreslogs att Lunds universitet skulle sträva efter att skapa en miniminivå för uppföljningen, vilken skulle gälla för hela universitetet. Som ett led i denna ambition skulle bland annat en universitetsgemensam nybörjarenkät etableras.

Mot denna bakgrund arbetade avdelningen Kvalitet och utvärdering fram ett enkätformulär vilket besvarades av nybörjarstudenter under hösten 2014. Nybörjarundersökningen 2014 genomfördes som en pilotstudie och den efterföljdes av en ny undersökning 2015. Efter 2015 års studie beslutade den universitetsgemensamma utbildningsnämnden att nybörjarstudien skulle genomföras vart tredje år och mot den bakgrunden skickades enkäten till Lunds universitets nybörjarstudenter som påbörjade sina studier höstterminen 2018.

Enkätfrågorna som ställs till Lunds universitets nybörjarstudenter togs fram i samråd med företrädare för Lunds universitets fakulteter, studenter samt stödverksamheter inför 2014 års pilotstudie. En viktig utgångspunkt för enkätkonstruktionen var att studien skulle upprepas och att jämförelser över tid skulle möjliggöras. Därför har enkätfrågor och svarsalternativ i princip varit desamma vid samtliga tre undersökningstillfällen.

Erfarenheterna av 2014 och 2015 års studier har redovisats i en tidigare rapport⁷ och i det följande redovisas resultatet av 2018 års studie. Jämförelser görs löpande med svaren för 2015 års studie, vilket är det första ordinarie undersökningstillfället. Framöver kan resultaten från de olika studierna kontinuerligt adderas till varandra, vilket innebär att Lunds universitet får tillgång till data som visar på mönster och förändringar i nybörjarpopulationen under en längre tidsföljd. Enligt tidigare beslutat tidsintervall kommer nästa undersökningstillfälle att vara hösten 2021.

Nybörjarstudiens syfte

Det övergripande syftet med nybörjarstudien är att över tid samla in, redovisa och jämföra data om lärosätets nybörjarstudenter som fakulteter och gemensam förvaltning uttryckt informationsbehov kring. Detta gäller frågor som handlar om varför studenten sökt sig till Lunds universitet, vilka kanaler som de använt för att informera sig om Lunds universitet, vilken oro och vilka farhågor de kan ha inför studierna och om de har sin boendesituation

⁵ Gaebel, M., Hauschildt, K., Mühleck, K. & Smidt, H. (2012): *Tracking Learners' and Graduates' Progression Paths*. TRACKIT. Brussels: EUA Publications.

⁶ Smidt, H. & Josefson, K. (2012): *Trackit! En rapport om Lunds universitets rutiner för att följa sina studenter före, under och efter studierna*. Lunds universitet.

⁷ Holmström & Stjärnhagen (2016): *Lunds universitets nybörjarenkät. Resultat från 2014 och 2015 års enkätstudier*. Lunds universitet, Kvalitet och utvärdering, rapport: 2016:276.

ordnad i samband med studiestarten. Alla frågor kan analyseras mot bakgrund av aspekter som kön, ålder, svensk/internationell student och om studenten kommer från ett hem med akademisk utbildningstraditionen eller inte. Gör t ex män och kvinnor samma bedömningar? Hur beskriver de internationella studenterna sin boendesituation? Ger olika studentgrupper uttryck för olika slags oro och farhågor i början av sina studier?

Det är viktigt att notera att enkäterna besvarades hösten 2016 och hösten 2018 och att svaren således inte fångar eventuellt förändrade perspektiv från Lunds universitets nybörjarstudenter med anledning av coronaviruset/covid-19.

Rapportens disposition

I det följande avsnittet redogörs för undersökningsmetod, urval och svarsfrekvens. Avsnittet avslutas med en presentation av 2015 och 2018 års svarsgrupp. Därefter följer ett kortare och fristående bakgrundskapitel, vilket redogör för trender och tendenser avseende nybörjarstudenter i Sverige i stort. Redogörelsen utgår framförallt från data från Universitetskanslersämbetets statistikdatabas och statistikverktyget Bak- och framgrund och i möjligaste mån görs jämförelser mellan nationella data och data för Lunds universitet. Däremot är det inte möjligt att göra direkta jämförelser med enkätdata som samlats in inom ramen nybörjarstudien eftersom uppgifterna är redovisade utifrån inte helt överensstämmande kategorier och definitioner.

Därpå redovisas resultaten för Lunds universitets nybörjarstudie. Redovisningen görs genomgående för universitetet som helhet och utifrån hur 2018 och 2015 års nybörjargrupp har besvarat enkätfrågorna. Därtill redogörs för fakultetsvisa skillnader och skillnader i hur olika studentgrupper kan förhålla sig på olika sätt till olika frågor.

I rapportens bilaga 1 kommenterar Lunds universitets studentkårer (LUS) studiens resultat. Som bilaga 2 återfinns det enkätformulär som studenterna besvarat.

Undersökningsmetod, urval och svarsfrekvens

I det följande redogörs för nybörjarstudiens metod i termer av urvalsförfarande, enkätutskick och svarsfrekvenser. Eftersom studien upprepas och att det ska vara möjligt att göra jämförelser över tid är enkätens utformning, urvalskriterier och utskicksrutiner i princip desamma för samtliga undersökningstillfällen. Avseende dataunderlag och svarsgrupper presenteras uppgifter för 2015 och 2018 års studier eftersom båda undersökningsåren ingår i resultatredovisningen.

Enkätformulär

Lunds universitets nybörjarenkät arbetades fram under hösten 2013 och våren 2014. Enkätfrågorna utformades i samarbete med fakulteterna, med studentrepresentanter och med företrädare för sektionen Externa Relationer, avdelningen Planering, Pedagogiskt stöd, Studieverkstaden, Studenthälsan samt Lunds universitets varumärkesgrupp. Enkäten består i huvudsak av frågor som är universitetsgemensamma. Dessa handlar om varför studenterna valt att studera i Lund, vilka informationskanaler som var viktiga för dem för att bilda sig en uppfattning om Lunds universitet samt vilka förväntningar som de har på sina studier. Dessutom ingår frågor om studenternas boendesituation samt ett antal bakgrundsfrågor gällande bl.a. respondenternas kön, ålder och utbildningsbakgrund.⁸ Juridiska fakulteten, Samhällsvetenskapliga fakulteten, Medicinska fakulteten och LTH har utöver de universitetsgemensamma frågorna valt att formulera och inkludera ett mindre antal fakultetsspecifika frågor. Dessa frågor redovisas dock inte i föreliggande rapport.

För att möjliggöra jämförelser över tid är det avgörande att enkätformuläret i så hög grad som möjligt hålls intakt över undersökningståren. Inför varje nytt undersökningstillfälle ombeds dock fakulteterna att se över svarsalternativen för frågan om vilket program eller ämne som studenterna läser. På så vis uppdateras listade utbildningar löpande i enlighet med det aktuella utbildningsutbudet.

Urval och utskick

I urvalet till Lunds universitets nybörjarstudie ingår studenter som för första gången är registrerade för studier vid Lunds universitet. Detta gäller oavsett om studierna bedrivs på grundnivå eller på avancerad nivå. I studien ingår således personer som tidigare kan ha bedrivit studier vid andra lärosäten än Lunds universitet. I urvalet ingår inresande studenter från andra länder. Däremot ingår inte distansstudenter eller personer som läser på uppdragsutbildning.

Att endast nybörjare som för första gången är registrerade vid Lunds universitet ingår i urvalet innebär att personer som är nya på en utbildning, men som studerat i Lund tidigare, inte erhåller enkäten. Detta urvalskriterium har tillämpats för att undvika att studenter vid Lunds universitet ska behöva besvara nybörjarenkäten flera gånger under sin studietid.

Studenterna som ingår i urvalet söks ut med hjälp av Ladok. Utsökningen görs omkring tre veckor in på höstterminen då registreringen av nya studenter beräknas vara avslutad.

⁸ Se bilaga 2 för enkätformuläret (avseende de universitetsgemensamma frågorna).

Nybörjarundersökningen genomförs som en webbenkät och den skickas via e-post till de e-postadresser som är registrerade i Ladok. Utskicken görs fyra veckor in på höstterminen med hjälp av enkätverktyget SUNET Survey. Enkäten skickas både i en svensk och engelsk version och studenterna kan själv välja om de ville besvara enkäten på svenska eller engelska.

I samband med det första enkätutskicket genomförs informationsinsatser om nybörjarstudien till studenterna. Efter det ordinarie utskicket skickas ett antal påminnelser till dem som ännu inte besvarat enkäten

Svarsfrekvens

I 2015 års studie skickades enkäten till knappt 7000 nybörjarstudenter vid Lunds universitet och 2018 uppgår urvalsgruppen till drygt 7500 (tabell 1). Mot bakgrund av fakulteternas olika storlek varierar antalet studenter inom respektive fakultets urvalsgrupp. Störst urvalsgrupper har Samhällsvetenskaplig fakultet och de Humanistiska och teologiska fakulteterna (HT). Minst är urvalsgrupperna inom Konstnärlig fakultet, Juridisk fakultet och Universitetets särskilda verksamheter (USV).⁹

Enkäten besvarades av drygt 2600 respektive 3400 nybörjarstudenter vid undersökningstillfällena. Sett över hela svarsgruppen har svarsfrekvensen ökat från 37% till 45% mellan 2015 och 2018. Ökningen märks i samtliga fakulteter utom USV och i några fall är den förbättrade svarsfrekvensen påtaglig. Högst svarsfrekvens har Medicinsk fakultet och Lunds tekniska högskola (LTH) där över hälften besvarade enkäten vid såväl 2015 som 2018 års undersökningstillfällen. Det är noterbart att så många som två tredjedelar (65%) av den Medicinska fakultetens nybörjare 2018 besvarade enkäten.

Tabell 1: Urval, svarande och svarsfrekvens för 2015 och 2018 års nybörjarenkät vid Lunds universitet.

	Urval		Svarande		Svarsfrekvens	
	2015	2018	2015	2018	2015	2018
EHL	1189	1242	403	499	34%	40%
HT	1352	1409	357	487	26%	35%
J	262	222	109	113	42%	51%
KONST	207	167	54	67	26%	40%
LTH	1244	1637	661	872	53%	53%
M	390	526	199	340	51%	65%
N	630	584	232	276	37%	47%
S	1640	1641	553	737	34%	45%
USV	72	118	35	38	49%	32%
Totalt	6986	7546	2603	3429	37%	45%

⁹ Från och med 2019 är USV inte längre en fakultet vid Lunds universitet och de utbildningar som arrangerades inom fakulteten har flyttats till andra fakulteter.

Redovisningsnivåer

Studiens empiriska material kan redovisas på flera olika nivåer. Med utgångspunkt i studenternas utbildningstillhörighet kan fyra övergripande nivåer urskiljas:

1. Lunds universitet totalt (enkätsvaren på en fråga redovisade för Lunds universitet som helhet).
2. Fakulteterna (enkätsvaren på en fråga redovisade per fakultet).
3. Utbildningar inom en fakultet (enkätsvaren på en fråga redovisade för program/ämnen inom en fakultet).
4. Enskilda program/ämnen (enkätsvaren på en fråga redovisade för studenterna på ett enskilt program/ämne).

I samtliga fall (1, 2, 3, 4) kan materialet också analyseras utifrån faktorer som till exempel svensk/internationell student, kön, ålder och social bakgrund. Detta förutsätter dock att antalet svarande är tillräckligt stort för att medge sådana bearbetningar. För samtliga redovisningsnivåer kan även jämförelser över tid göras och i takt med att flera undersökningar genomförs ökar tidsperioden inom vilken analyser kan göras.

I föreliggande rapport avgränsas resultatredovisningen till att gälla Lunds universitet totalt (1) och samtliga fakulteter (2). Resultaten för Lunds universitet som helhet analyseras därtill mot bakgrund av relevanta bakgrundsfaktorer och i jämförelse mellan 2015 och 2018 års svarsgrupper. För redovisning av program inom en fakultet (3) samt för enskilda program (4) kan enklare statistiska sammanställningar tillhandahållas av avdelningen Kvalitet och utvärdering.

2015 och 2018 års svarsgrupper

Det finns mycket små skillnader mellan 2015 och 2018 års svarsgrupper (tabell 2). Omkring sex av tio studenter i både 2015 och 2018 års svarsgrupper är kvinnor, ungefär en fjärdedel är 19 år eller yngre och knappt var tionde är 30 år eller äldre. Tre av fyra nybörjarstudenter studerade på grundnivå medan ungefär var fjärde kommit till Lunds universitet för att bedriva studier på avancerad nivå. Omkring sju av tio (70%) har aldrig tidigare studerat på universitet eller högskola och drygt åtta av tio studerar på ett program. Nästan alla är heltidsstudenter.

Fler än var fjärde nybörjarstudent i Lund är internationell student som kommit till Sverige för att bedriva studier vid Lunds universitet. Inom gruppen av internationella studenter betalar omkring var tredje student studieavgift. Bland de svenska studenterna uppger 13% inom både 2015 och 2018 års nybörjargrupp att de har annat modersmål än svenska. Omkring sju av tio bland nybörjarna i stort kommer från ett hem med akademisk utbildningstradition i den meningen att de har någon förälder med erfarenhet av universitetsstudier. Färre än var tredje nybörjare kommer från ett mera studieovant hem.

Drygt var tionde student i både 2015 och 2018 års svarsgrupper uppger att de behövde komplettera sina betyg för att komma in på sin utbildning. Omkring var tredje har erfarenhet av minst ett års sammanhängande arbete. Få har hemmavarande barn under 18 år

Tabell 2: 2015 och 2018 års svarsgrupper, redovisade utifrån studiens bakgrundsfrågor.

Andel studenter	Undersökningsår	
	2015	2018
Kvinnor / män*	60% / 39%	59% / 40%
Studerar på grundnivå	75%	73%
Studerar på avancerad nivå	25%	27%
Studieort: Lund	88%	88%
Studieort: Helsingborg	9%	9%
Studieort: Malmö	3%	3%
Programstudenter	81%	82%
Studenter på fristående kurs	19%	18%
Har ej studerat på universitet tidigare	69%	70%
19 år eller yngre	25%	24%
30 år eller äldre	8%	9%
Heltidsstudent	98%	96%
Internationell student	28%	28%
Int student som betalar studieavgift	31%	36%
Sv student med annat modersmål	13%	15%
Förälder med erf av univ studier	68%	69%
Hemmavarande barn under 18 år	5%	6%
Behövde kompl betyg för att komma in	13%	13%
Sammanhängande arbete minst 1 år	31%	35%

*I både 2015 och 2018 års undersökningar uppgav omkring 1% att de inte kunde/ville identifiera sig som man eller kvinna.

Grupperna av nybörjarstudenter skiljer sig i några avseenden tydligt åt mellan olika fakulteter. Det kanske tydligaste exemplet är att andelen studenter som påbörjar sina studier i Lund på en fristående kurs är avsevärt mycket större inom HT än inom övriga fakulteter. Så många som sex av tio av 2018 års nybörjarstudenter inom HT (60%) läser fristående kurs. Detta är mer än en dubbelt så stor andel som inom Samhällsvetenskaplig fakultet (24%), inom vilken den nästa högsta andel studenter på fristående kurs finns. En annan skillnad är att nästan alla nybörjare inom USV är internationella studenter. Detta gäller för så många som nio av tio (92%) studenter i 2018 års svarsgrupp. Inom Ekonomihögskolan (EHL) (50%) och Naturvetenskaplig fakultet (47%) är omkring hälften av 2018 års nybörjare internationella studenter. Lägst andel internationella studenter inom 2018 års svarsgrupp finns inom Medicinsk fakultet (13%). Studenter som har Helsingborg som studieort läser inom HT, LTH eller Samhällsvetenskaplig fakultet och studenter som har Malmö som studieort studerar inom Medicinsk fakultet eller Konstnärlig fakultet.

Sett utifrån 2018 års svarsgrupp är nybörjarna yngst inom LTH, där fler än var tredje student (35%) var 19 år eller yngre när de påbörjade sina studier. Detta är en betydligt högre andel än inom framförallt Konstnärlig fakultet (14%). Störst andel kvinnor bland 2018 års nybörjare fanns inom USV (87%) och Medicinsk fakultet (78%). Högst andel män fanns inom LTH (58%). Inom Konstnärlig fakultet (76%) och LTH (76%) är andelen studenter som har förälder med universitetsexamen något större än inom övriga fakulteter. Störst andel studenter som kommer från studieovana hem studerar vid Naturvetenskaplig fakultet (36%)

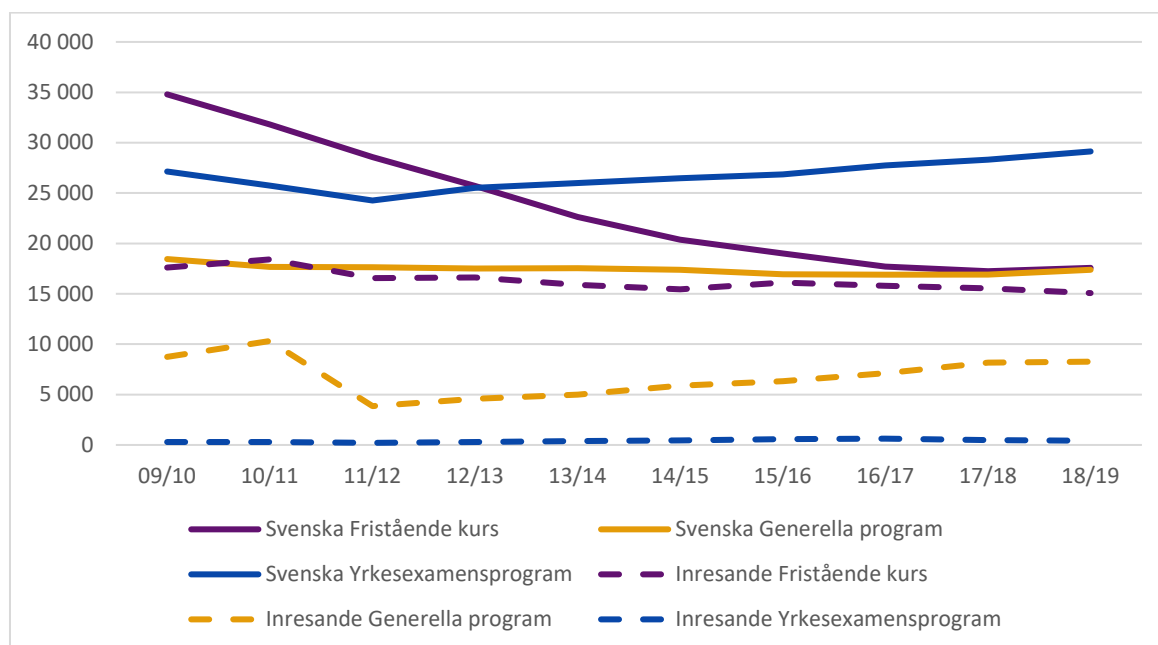
Lite drygt hälften (51%) av de svenska studenterna i 2018 års nybörjargrupp var boende i Skåne län när de ansökte om att studera vid Lunds universitet. Knappt var sjätte var boende i Stockholm (15%) och omkring var tionde bodde i Västra Götalands län (10%). Övriga nybörjare var ganska jämnt fördelade mellan en rad olika län, med högst andel från Halland (4%) och Kronoberg (3%). De internationella studenterna kom i första hand från Europa utom Norden (51%), Asien (21%), Norden (12%), Nordamerika (8%), Afrika (3%) och Sydamerika (3%).

Nationell utblick: nybörjarstudenter vid landets lärosäten och vid Lunds universitet

Den nationella trenden är sedan några år tillbaka att det är fler som söker sig till universitetsstudier. Sedan 2016/17 har antalet nybörjare i högskolan ökat stadigt och 2018/19 uppgick antalet till 87 850 studenter. Enligt statistik från Universitetskanslersämbetet var detta en ökning med 1 200 individer från läsåret innan. I sammanhanget ska noteras att ökningen avser svenska och inte inresande nybörjarstudenter, vilka i motsats har minskat i antal under de senaste åren.¹⁰ Enligt Universitetskanslersämbetets statistikdatabas uppgick antalet nybörjare vid Lunds universitet till drygt 8000 per läsår mellan läsåren 2014/15 – 2017/18. Läsåret 2018/19 var antalet något färre (7787).

Bland svenska nybörjarstudenter påbörjar de flesta sina studier på ett yrkesexamensprogram. Detta gällde för nästan hälften av nybörjarna (48%) läsåret 2018/19. Antalet nybörjare på ett yrkesexamensprogram har ökat betydligt sedan läsåret 2011/12 (diagram 1). Samtidigt har antalet studenter som påbörjar sina universitetsstudier på någon fristående kurs minskat drastiskt. Även om antalet nybörjare på fristående kurs vände uppåt läsåret 2018/19 har antalet i princip halverats under de senaste 10 åren. Avseende de inresande nybörjarstudenterna är i motsats den största andelen registrerade för studier på fristående kurs, vilket förklaras av det stora antalet utbytesstudenter.

Diagram 1: Antalet svenska och inresande högskolenybörjare efter studieform under läsåren 2009/10-2018/19.

*Källa: Nybörjare i högskolan 2018-2019. Statistisk analys. 2019-12-03/13. Universitetskanslersämbetet.

¹⁰ Nybörjare i högskolan 2018-2019. Statistisk analys. 2019-12-03/13. Universitetskanslersämbetet.

I Universitetskanslersämbetets statistikdatabas är det inte möjligt att ta fram direkt jämförbara uppgifter för Lunds universitet. Men sett till Universitetskanslersämbetets kategoriseringar av studieformer kan konstateras att det vanligaste studieformsalternativet bland samtliga nybörjarstudenter vid Lunds universitet är fristående kurs. Detta förklaras av att svenska och inresande studenter är samredovisade när statistiken redovisas per lärosäte. I sammanhanget bör också noteras att fristående kurs är det vanligaste studieformsalternativet för nybörjare – när svenska och inresande studenter redovisas tillsammans – även nationellt sett. Detta ger uppgifterna om fristående kurs en dubbel klangbotten. Å ena sidan har antalet studenter som börjar studera på fristående kurs halverats under den senaste tioårsperioden. Å andra sidan är fristående kurs fortfarande det vanligaste studieformsalternativet bland nybörjarstudenterna totalt sett.

En annan tendens på nationell nivå är att högskolenybörjarna blir något äldre. De senaste fem läsåren har antalet nybörjarstudenter som är 25 år eller äldre ökat med 28% och gruppen utgör därmed en större andel av det totala antalet nybörjare. Flest antal nybörjare finns dock inom gruppen som är 20-21 år och medianåldern bland nybörjarna för läsåret 2018/19 var 21,7 år.¹¹

Det är inte möjligt att få fram lika finfördelade uppgifter avseende ålder för Lunds universitet i UKÄ:s statistikdatabas. Utifrån de åldersgrupperingar som är tillgängliga kan dock konstateras att den stora merparten av nybörjarna vid Lunds universitet är 24 år eller yngre. Höstterminen 2018 var 81% av nybörjarna vid Lunds universitet 24 år eller yngre, 16% var 25-34 år och 3% var 35 år eller äldre. Detta är i linje med svarsgruppen i 2018 års nybörjarundersökning.

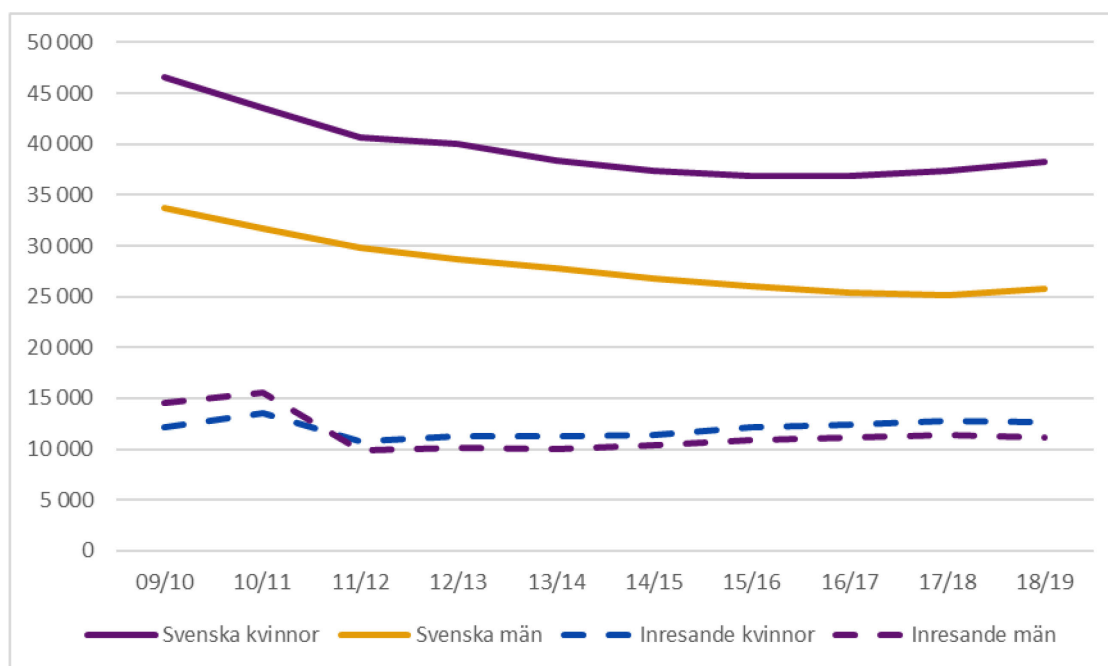
En uppmärksam och tydlig trend är att kvinnor i högre grad än män väljer att studera på universitet och högskola. En studie från Universitets- och högskolerådet visar att andelen kvinnor bland de sökande till landets lärosäten uppgick till drygt sex av tio samtliga läsår mellan 2008 och 2018. Vårterminen 2018 uppgick andelen män inte till mer än en tredjedel av det totala antalet sökande (33,8%).¹² Skillnaden är också påtaglig sett till antalet som påbörjar studier. Av Universitetskanslersämbetets statistiska analys för perioden 2009/2010 – 2018/2019 framkommer att antalet kvinnor som påbörjar universitetsstudier varit fler under samtliga läsår under den senaste tioårsperioden (diagram 2).¹³ Andelsmässigt har kvinnor ökat från 53% läsåret 2009/2010 till 58% läsåret 2018/2019. Även bland inresande studenter är andelen kvinnor något högre.

¹¹ *Nybörjare i högskolan 2018-2019*. Statistisk analys. 2019-12-03/13. Universitetskanslersämbetet.

¹² *Antagning till högre utbildning vårterminen 2018. Analys av antagningsomgångarna och trender i antagningsstatistiken*. Universitets- och högskolerådet, rapport 2018:2.

¹³ *Nybörjare i högskolan 2018-2019*. Statistisk analys. 2019-12-03/13. Universitetskanslersämbetet.

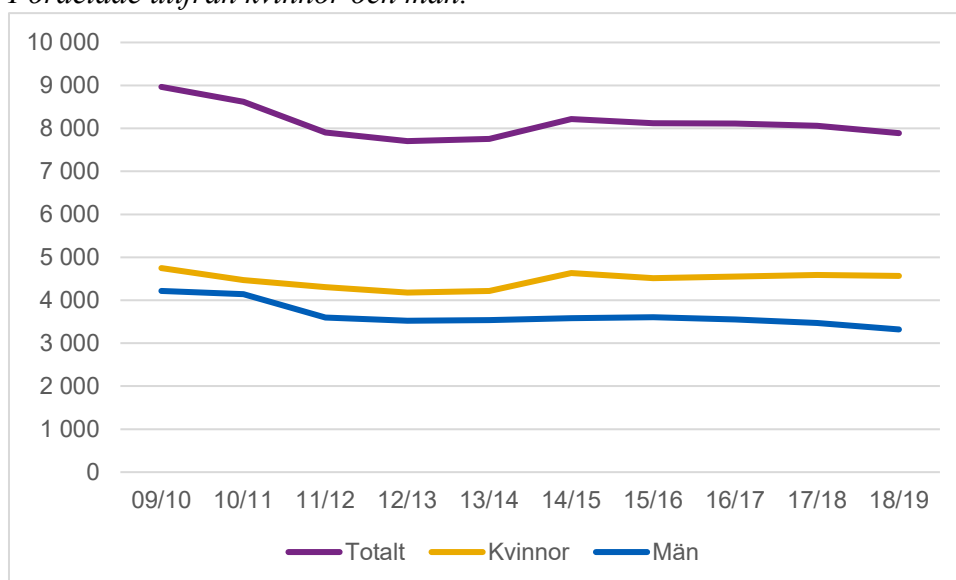
Diagram 2: Antalet svenska respektive inresande högskolenybjörjare under perioden 2009/2010. Fördelade utifrån kvinnor och män.*

*Källa: Nybörjare i högskolan 2018-2019. Statistisk analys. 2019-12-03/13. Universitetskanslersämbetet.

Vid Lunds universitet är trenden densamma (diagram 3). Under läsåret 2018/2019 påbörjade 7887 studenter studier vid Lunds universitet. Av dessa var 4566 kvinnor och 3321 var män. Andelsmässigt har kvinnor – precis som i riket i stort – ökat från 53% läsåret 2009/2010 till 58% läsåret 2018/2019.

Diagram 3: Antalet högskolenybjörjare vid Lunds universitet under perioden 2009/2010. Fördelade utifrån kvinnor och män.*

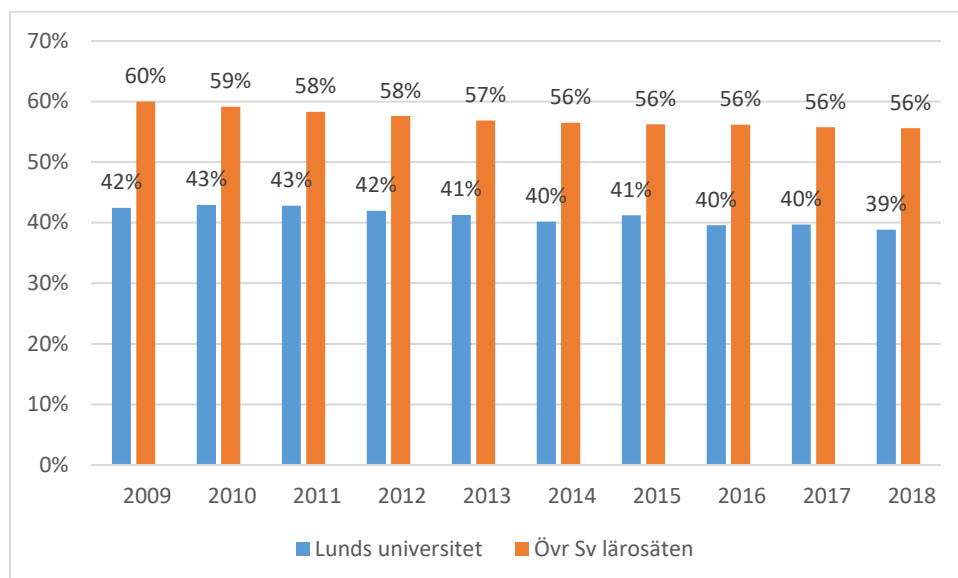

*Källa: Universitetskanslersämbetets statistikdatabas (<https://www.uka.se/statistik--analys/statistikdatabas-hogskolan-i-siffror.html>)

Att kvinnor söker sig till högre studier i högre grad än män kan också illustreras av könsfördelningen bland dem som antas till de mest sökta universitets- och högskoleprogrammen. Våren 2020 var kvinnor i majoritet av de antagna på 37 av de 40 program som hade flest antal sökande. Flera program vid Lunds universitet finns med bland de 40 mest populära programmen och av dessa var kvinnor i majoritet på samtliga. Detta gällde Juristprogrammet (58%), Läkarprogrammet (54%), Psykologprogrammet (71%), Socionomprogrammet Lund (85%) och Socionomprogrammet Campus Helsingborg (87%).¹⁴

Det webbaserade statistikverktyget Bak- och framgrund tillhandahåller statistiska uppgifter om nybörjarstudenter som länkar till frågan om breddad rekrytering. Av Bak- och framgrund kan bland annat utläsas att programnybörjare vid Lunds universitet i lägre grad kommer från en studieovan bakgrund än vad som är fallet bland svenska lärosäten i stort (diagram 4). Sett över den senaste tioårsperioden kommer omkring fyra av tio programnybörjare vid Lunds universitet från en studieovan bakgrund. Samma sak gäller omkring sex av tio programnybörjare vid landets lärosäten i stort.

Diagram 4: Andel programnybörjare med studieovan bakgrund vid Lunds universitet och övriga svenska lärosäten.¹⁵

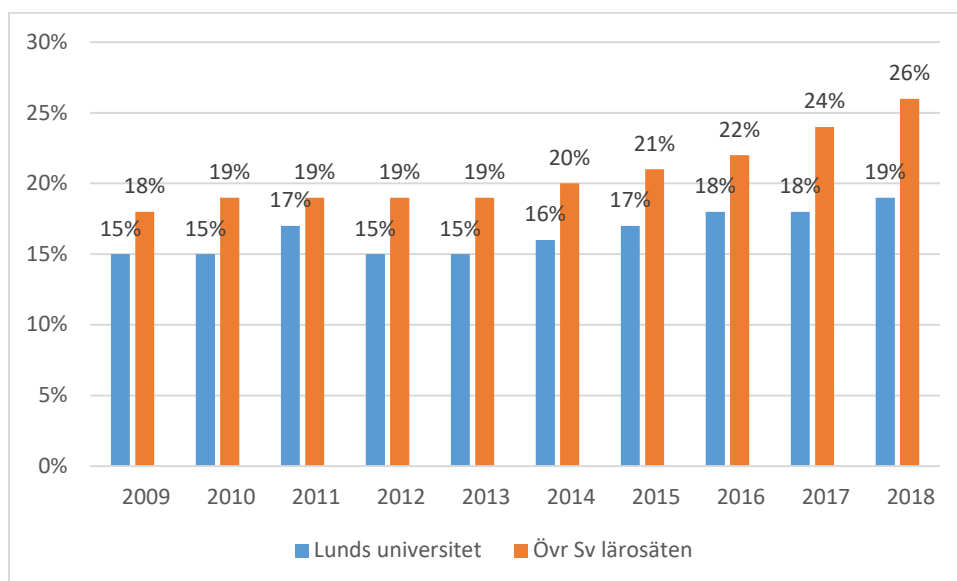
Källa: Bak- och framgrund.

I Bak- och framgrund finns också uppgifter om andel nybörjarstudenter som har bakgrund i ett annat land. Bland programnybörjarna vid Lunds universitet kalenderåret 2018 hade knappt var femte svensk student (19%) utländsk bakgrund och samma sak gällde för drygt var fjärde programnybörjare (26%) vid landets lärosäten i stort. Medan andelen programnybörjare med utländsk bakgrund varit ganska stabil vid Lunds universitet under den senaste tioårsperioden har den ökat mera påtagligt vid landets lärosäten i stort (diagram 5).

¹⁴ <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/kvinnor-dominerar-varens-popularaste-utbildningar>. Källa: Universitetskanslersämbetets statistikdatabas (<https://www.uka.se/statistik--analys/statistikdatabas-hogskolan-i-siffror.html>)

¹⁵ Med studieovan bakgrund avses att ingen av föräldrarna har tre års eftergymnasial utbildning eller mer.

Diagram 5: Andel svenska programnybörjare med utländsk bakgrund vid Lunds universitet och övriga svenska lärosäten.¹⁶

Källa: Bak- och framgrund.

¹⁶ I statistikverket Bak- och framgrund definieras utländsk bakgrund som personer som själva är födda utomlands eller som är födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands.

2015 och 2018 års nybörjarstudenter vid Lunds universitet

I det följande redogörs för hur Lunds universitets nybörjarstudenter besvarade 2015 och 2018 års nybörjarenkät. Redovisningen görs kontinuerligt i jämförelse mellan 2015 och 2018 års svarsgrupper. Dessutom redovisas resultaten fakultetsvis utifrån hur 2018 års svarsgrupp besvarat enkäten. Detta gäller även när databearbetningar avseende andra bakgrundsfaktorer – som t. ex. kön, inresande student eller program/fristående kurs – redovisas.

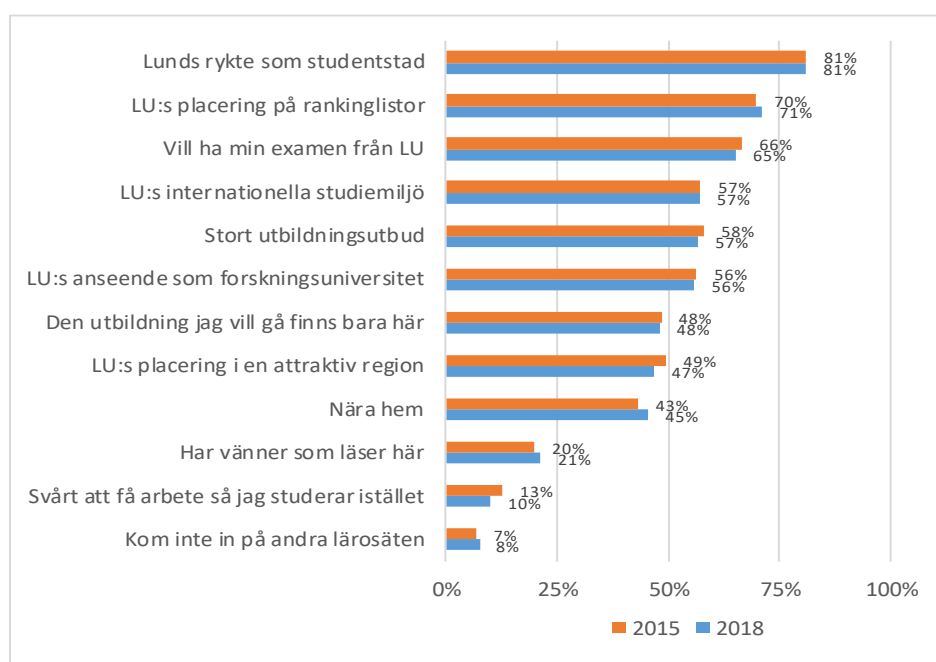
Inledningsvis redogörs för vilka skäl som nybörjarstudenter anger som viktigast för att söka sig till Lunds universitet, hur nybörjarstudenterna informerades om Lunds universitet inför att de sökte och vilka informationskällor som var särskilt viktiga. Därefter redovisas hur studenterna förhåller sig till frågan om de gjort rätt studieval, hur motiverade de känner sig och om de känner någon oro inför sina studier. Därefter följer ett avsnitt som belyser hur nybörjarstudenterna ser på att bedriva utlandsstudier under sina studier vid Lunds universitet. Avslutningsvis redogörs för studenternas svar på frågan om de har sin boendesituation ordnad några veckor in på sina studier.

Motiv för att studera vid Lunds universitet

Lunds universitets rykte som studentstad anges som en mycket viktig förklaring när nybörjarstudenterna förhåller sig till frågan om varför de valt att söka sig till Lunds universitet. Drygt åtta av tio nybörjarstudenter i såväl 2015 (81%) som 2018 (81%) års svarsgrupper uppger att Lunds rykte som studentstad hade ganska eller mycket stor betydelse för deras val av lärosäte (diagram 6). Nybörjarstudenterna framhåller också att Lunds universitets placering på rankinglistor över bästa lärosäten har varit viktigt för deras val. Detta framhålls av omkring sju av tio studenter av både 2015 (70%) och 2018 (71%) års nybörjare. För många väger det tungt att få sin universitetsexamen utfärdad i Lund och en hel del framhåller betydelsen av Lunds internationella studiemiljö, det stora utbildningsutbudet och Lunds universitets anseende som forskningsuniversitet.

Betydelsen av att ha vänner som läser i Lund eller att ha nära hem framstår inte i närheten som lika viktigt som att lärosätet har ett gott rykte som studentstad, att universitetet har ett gott anseende genom sin ranking och att studenter värdesätter att få sin examen utfärdad vid Lunds universitet. Vad som i en generell mening framhålls som viktigt för att välja Lunds universitet stärks av de närmast identiska svarsmönstren inom 2015 och 2018 års svarsgrupp.

Diagram 6: Vilken betydelse hade följande faktorer för ditt val att studera vid Lunds universitet? Andel studenter som svarat ganska stor betydelse/mycket stor betydelse. Fördelat utifrån 2015 och 2018 års svarsgrupp.

Samtidigt bör noteras att motiv kan skilja sig åt mellan olika studentgrupper och utbildningar. Exempelvis verkar Lunds universitets placering på rankinglistor vara särskilt viktigt för studenterna som sökt sig till EHL och Juridisk fakultet, medan studenterna inom Konstnärlig fakultet inte tillskriver rankingen lika stor betydelse (tabell 3). Ett annat exempel är att studenterna inom Naturvetenskaplig fakultet framhåller betydelsen av Lunds universitets anseende som ett forskningsuniversitet i högre grad än nybörjare inom andra fakulteter.

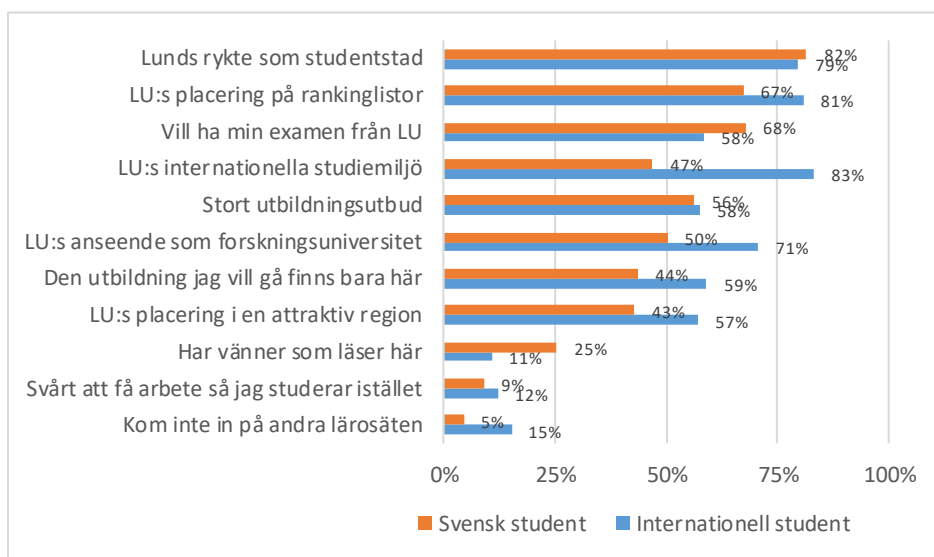
Tabell 3: Vilken betydelse hade följande faktorer för ditt val att studera vid Lunds universitet? Andel studenter som svarat ganska stor betydelse/mycket stor betydelse. 2018 års svarsgrupp, fördelat utifrån fakultet.

Fakultet	EHL	HT	J	K	LTH	M	N	S	USV
Stort utbildningsutbud	50	63	40	30	59	48	58	62	54
Utb jag vill gå finns bara här	47	52	29	58	46	39	50	52	86
Lunds rykte som studentstad	85	76	89	*	89	75	66	80	65
Vill ha min examen från LU	78	56	68	24	65	67	54	69	62
Kom ej in på andra lärosäten	10	6	10	11	6	5	11	8	14
LU som forskningsuniversitet	48	50	46	13	57	62	71	60	73
LU:s internat studiemiljö	69	52	65	27	54	50	66	54	89
Möjl till utlandsstudier	65	47	63	33	59	48	51	55	33
Nära hem	36	51	30	27	48	63	40	43	24
Har vänner som läser här	20	25	16	29	23	22	14	22	8
LU:s plac på rankinglistor	84	61	89	40	70	66	73	71	70
Inget arbete - studerar istället	9	16	6	4	8	4	11	12	14
LU:s plac i attraktiv region	49	50	54	40	46	42	44	47	58

Hur studenterna resonerar kring sitt val att studera vid Lunds universitet kan också variera med ålder. För yngre studenter verkar t ex studentlivet och andra sociala aspekter av studenttillvaron väga tyngre än för äldre studenter när de väljer lärosäte och utbildning. Detta märks tydligt genom att Lunds rykte som studentstad är betydligt viktigare inom den yngre än den äldre studentgruppen.¹⁷ En annan skillnad är att äldre studenter i betydligt högre grad än yngre studenter studerar som en följd av att de haft svårt att få ett arbete. Inom 2018 års svarsgrupp gäller detta för färre än var tionde (8%) bland studenterna som är 19 år eller yngre, och fler än var femte (21%) av dem som är 30 år eller äldre.

I flera avseenden finns också en påtaglig skillnad med avseende på hur svenska respektive internationella studenter resonerar kring sitt val att studera vid Lunds universitet (diagram 7). Exempelvis tillskriver de internationella studenterna rankinglistor och Lunds universitets anseende som forskningsuniversitet ännu större betydelse än svenska studenter. Lunds universitets internationella studiemiljö är också ett viktigt skäl till att internationella studenter söker sig till Lund.

Diagram 7: Vilken betydelse hade följande faktorer för ditt val att studera vid Lunds universitet? Andel studenter som svarat ganska stor betydelse/mycket stor betydelse. 2018 års svarsgrupp, fördelat utifrån svensk/internationell student.

*Svarsalternativet "Nära hem" är inte relevant för jämförelser mellan svenska och internationella studenter och redovisas inte i diagrammet.

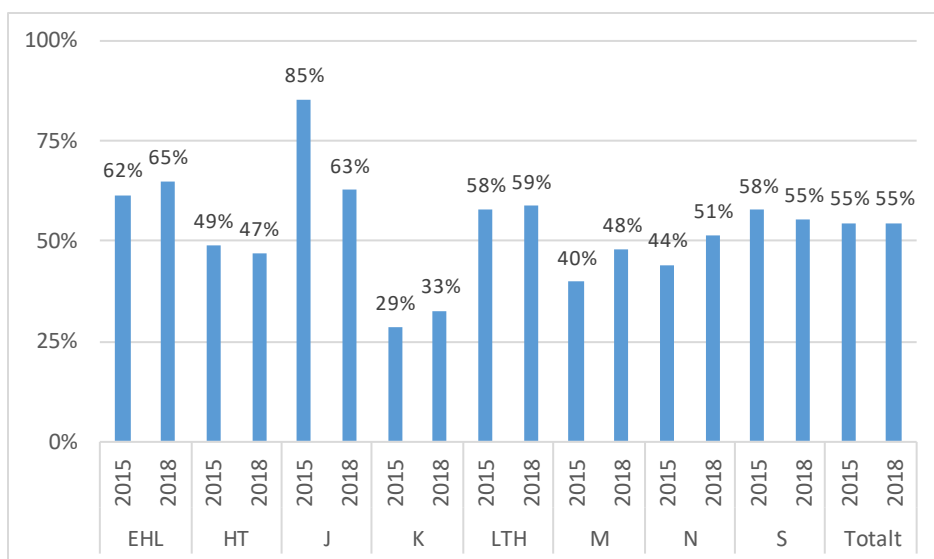
Utöver ovan angivna alternativ framhöll omkring var femte internationell student i både 2015 (19%) och 2018 års svarsgrupp (22%) att de hade fått ett stipendium för att studera vid Lunds universitet och att detta var ett viktigt skäl till att de studerar i Lund. Att lämna hemlandet och få en internationell erfarenhet som utbytesstudent är ett annat mycket starkt skäl till att

¹⁷ Omkring nio av tio nybörjare i 2018 års svarsgrupp som är 19 år (86%), 20 år (89%) eller 21 år (90%) framhåller att Lunds rykte som studentstad hade ganska eller mycket stor betydelse när de sökte sig hit. Samma sak gäller för betydligt färre av nybörjarna som är 35 år eller äldre (55%).

internationella studenter söker sig till Lund. Detta förmedlas av nästan nio av tio studenter i både 2015 och 2018 års svarsgrupp.¹⁸

I sammanhanget kan också noteras att möjlighet till utlandsstudier framhålls som ett viktigt skäl för att studera i Lund bland flera svenska studenter. I gruppen av svenska studenter framhåller fler än hälften av studenterna i både 2015 (55%) och 2018 års svarsgrupp (55%) att möjligheten till utlandsstudier hade ganska eller mycket stor betydelse för deras val att studera vid Lunds universitet (diagram 8). Intresset för utlandsstudier tycks generellt sett vara störst bland nybörjarna inom Juridisk fakultet och EHL.

Diagram 8: Vilken betydelse hade möjligheten till utlandsstudier för ditt val att studera vid Lunds universitet? Andel studenter som svarat ganska stor betydelse/mycket stor betydelse. 2015 och 2018 års svarsgrupp, totalt och fördelat utifrån fakultet.

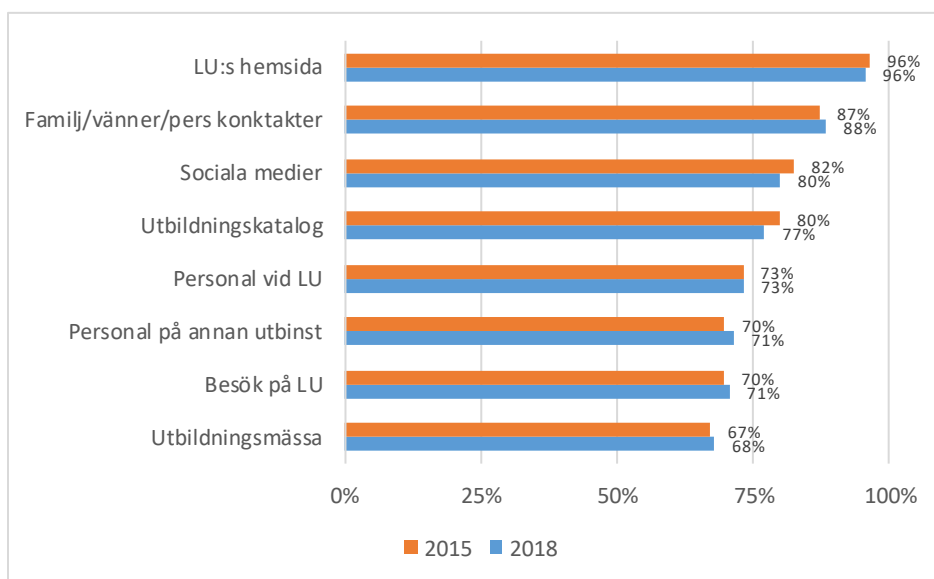

Hur studenterna informerade sig om Lunds universitet innan de sökte

När presumtiva studenter informerar sig om Lunds universitet söker de brett och informerar sig på en rad olika sätt. Den mest använda informationskanalen är Lunds universitets hemsida, som användes av nästan samtliga nybörjarstudenter när de informerade sig om Lunds universitet (diagram 9). Ett mycket stort antal nybörjarstudenter verkar också ha haft någon form av personlig koppling till Lunds universitet redan innan de påbörjade sina studier. Inom både 2015 och 2018 års svarsgrupp informerade nästan nio av tio sig om Lunds universitet genom familj, vänner eller andra personliga kontakter. Andra ganska vanliga sätt att informera sig på inför sitt studieval är genom sociala medier samt Lunds universitets utbildningskatalog. Så många som två tredjedelar av nybörjarstudenterna uppger att de fått information genom personal på Lunds universitet eller genom ett besök. Detta gäller såväl inom 2015 som 2018 års svarsgrupp.

¹⁸ Inom 2018 års svarsgrupp angav 84% av de internationella studenterna att möjligheten att få en internationell erfarenhet hade ganska/mycket stor betydelse för deras val att studera vid Lunds universitet. Samma sak gällde för 86% inom 2015 års svarsgrupp.

Diagram 9: Andel nybörjarstudenter som har informerat sig om Lunds universitet genom följande informationskanaler. Fördelat utifrån 2015 och 2018 års svarsgrupper.*

Sett till fakultet utskiljer sig studenterna inom LTH genom att de i högre grad än andra uppger att de har informerat sig genom utbildningskatalog och utbildningsmessa (tabell 4). Ett annat exempel på fakultetsvisa skillnader är att studenter inom Konstnärlig fakultet i högre grad än andra varit i kontakt med personal inom Lunds universitet inför sitt studieval. Studenterna inom Konstnärlig fakultet har även informerat sig med hjälp av personal på annan utbildningsinstitution – som t ex gymnasium, folkhögskola eller annat lärosäte – i högre grad än andra.

Tabell 4: Andel studenter som har informerat sig om Lunds universitet genom följande informationskanaler. 2018 års svarsgrupp, fördelat utifrån fakultet. Procent (%).

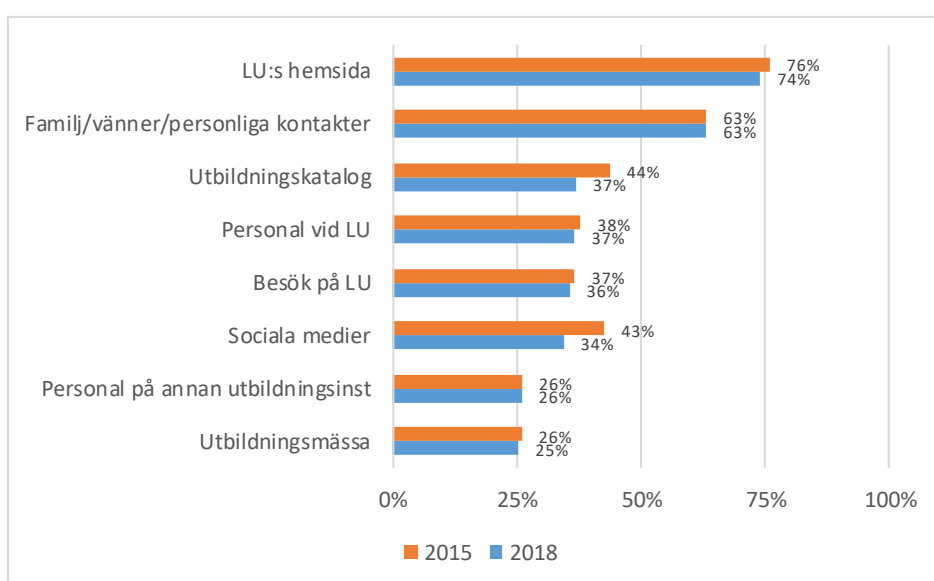
Fakultet	EHL	HT	J	K	LTH	M	N	S	USV
LU:s hemsida	97	95	96	94	96	92	97	95	100
Utb katalog	77	78	72	77	83	75	68	76	61
Utb mäsäsa	63	68	66	67	75	68	59	68	47
Personal vid LU	70	79	71	88	74	71	69	73	73
Personal på annan utb inst	64	75	72	83	77	70	66	71	49
Sociala medier	83	81	78	79	80	79	68	83	79
Besök på LU	64	76	61	79	73	69	66	72	54
Familj/vänner/bekanta	85	87	85	91	93	90	79	90	76

Även om nästan alla studenter informerar sig via hemsidan gäller det i ännu högre grad för internationella studenter (99%) än för svenska (94%). Detta understryker betydelsen av en hemsida som är tillgänglig på engelska. I sammanhanget kan också noteras att två av tre internationella studenter (67%) i 2018 års svarsgrupp har tagit del av information om Lunds universitet via internationella utbildningsportaler och omkring hälften (52%) uppger att de fått information via utbildningsrepresentanter för Lunds universitet utomlands. Vidare kan noteras att en hel del internationella studenter verkar kunna informera sig genom familj, vänner eller bekanta (67%), även om de inte gör det i lika hög grad som svenska studenter (93%).

Betydelsen av olika informationskällor

Studenterna värderade också vilken betydelse som de olika informationskanalerna hade när de skapade sig en bild av Lunds universitet. Svaren visar tydligt att de mest frekvent använda informationskanalerna – Lunds universitets hemsida samt familj, vänner eller andra personliga kontakter – också har störst betydelse utifrån informationsvärde (diagram 10). Omkring tre fjärdedelar i både 2015 och 2018 års nybörjargrupp förmedlar att hemsidan hade stor eller mycket stor betydelse när de informerades om Lunds universitet. Nästan två av tre respondenter i båda svarsgrupperna förmedlar att familj, vänner eller andra personliga kontakter hade stor betydelse för den bild av Lunds universitet som de fick inför ansökan och studiestart.

Diagram 10: Hur viktiga har följande informationskanaler varit när du har skapat dig din bild av Lunds universitet? Andel studenter som svarat ganska stor betydelse/mycket stor betydelse. Fördelat efter 2015 och 2018 års svarsgrupper.

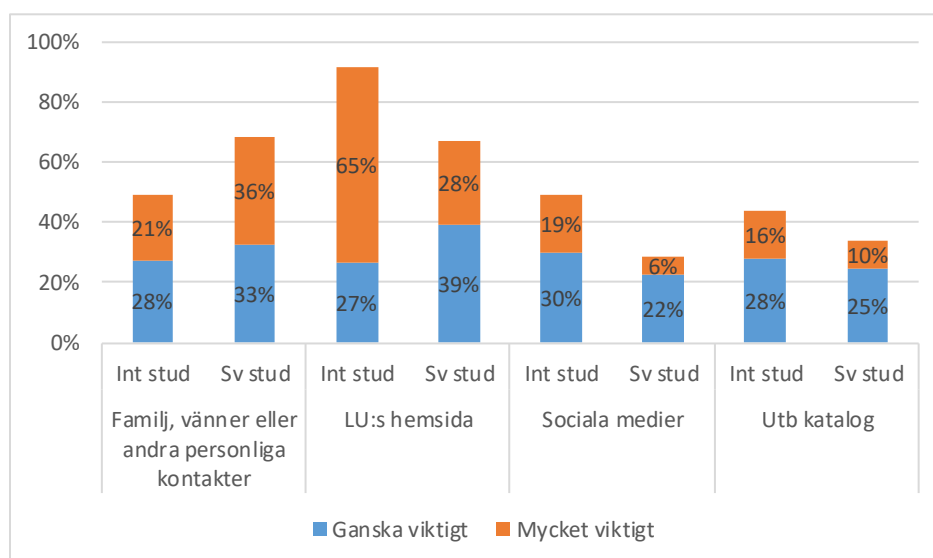
Studenter inom olika fakulteter och utbildningar kan tillskriva olika informationskanaler olika stor betydelse (tabell 5). Tydligast utskiljer sig Konstnärlig fakultet där färre tillskriver hemsida, utbildningsmässor och utbildningskatalog stor eller mycket stor betydelse. Istället framhålls i högre grad betydelsen av personliga informationsvägar som personalkontakter med antingen personal vid Lunds universitet eller personal på andra utbildningsinstitutioner. Inom Konstnärlig fakultet betonas också betydelsen av besök vid Lunds universitet i högre grad än inom övriga fakulteter.

Tabell 5: Hur viktiga har följande informationskanaler varit när du har skapat dig din bild av Lunds universitet? Andel studenter som svarat ganska stor betydelse/mycket stor betydelse. 2018 års svarsgrupp, fördelat utifrån fakultet. Procent (%).

Fakultet	EHL	HT	J	K	LTH	M	N	S	USV
LU:s hemsida	78	71	68	54	74	67	81	75	87
Utbildningskatalog	37	38	38	17	42	33	37	34	37
Utbildningsmässa	19	23	28	5	33	27	26	23	29
Personal vid LU	35	44	33	61	31	34	42	36	57
Personal på annan utb inst	20	27	27	50	31	24	29	22	14
Sociala medier	43	31	42	23	30	34	31	36	47
Besök på LU	27	39	27	48	39	34	40	35	24
Fam/vänner/personl kontakt	64	57	63	71	69	64	51	63	50

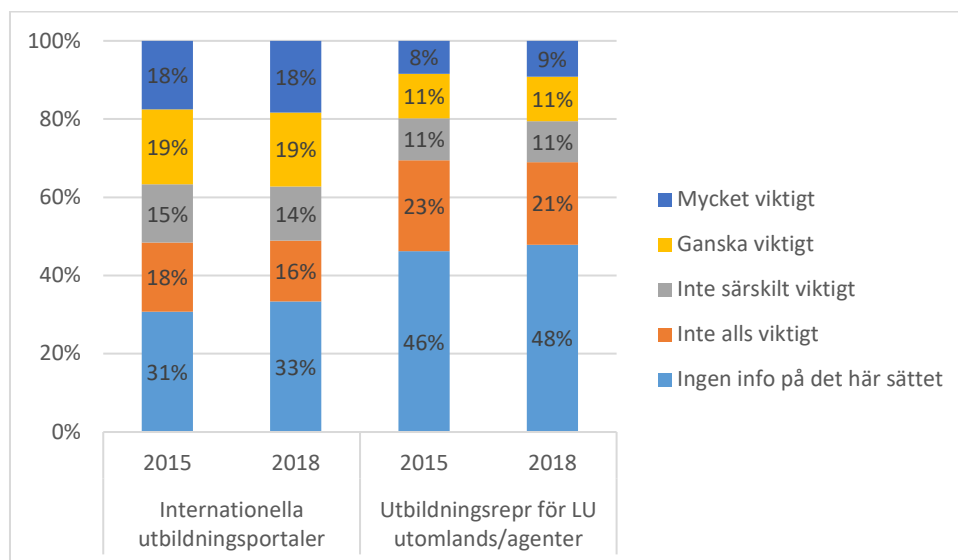
Svenska och internationella studenter tillskriver i flera avseenden olika informationskanaler olika stor betydelse. Medan svenska studenter i högre grad betonar betydelsen av informella kanaler som familj vänner och bekanta lyfter en stor andel internationella studenter betydelsen av mera formella kanaler som Lunds universitets hemsida, sociala medier och utbildningskatalog (diagram 11). Detta understryker ytterligare den stora betydelsen av tillgängligt och uppdaterat informationsmaterial om Lunds universitet på engelska.

Diagram 11: Andel svenska och internationella studenter i 2018 års svarsgrupp som framhåller följande informationskanaler som ganska viktiga eller mycket viktiga när de skapade sig en bild av Lunds universitet.

Internationella studenter förhöll sig också till betydelsen av internationella utbildningsportaler samt utbildningsrepresentanter för Lunds universitet utomlands. Generellt sett tillskriver de internationella studenterna utbildningsportalerna större betydelse än utbildningsrepresentanter när de skapat sig en bild av Lunds universitet (diagram 12). Som tidigare framhållits är det också fler internationella studenter som tagit del av information genom utbildningsportaler än genom utbildningsrepresentanter. Mönstret är detsamma inom både 2015 och 2018 års svarsgrupper.

Diagram 12: Hur viktigt var internationella utbildningsportaler och internationella utbildningsrepresentanter för LU utomlands/agerer när du skapade dig en bild av LU. Andel internationella studenter i 2015 och 2018 års svarsgrupp.

I nybörjargruppen i stort kan även urskiljas att yngre studenter i högre grad än äldre tenderar att betona betydelsen av familj, vänner eller andra personliga kontakter. I 2018 års svarsgrupp anger omkring sju av 10 respondenter som är 21 år eller yngre att familj, vänner eller andra personliga kontakter hade stor eller ganska stor betydelse för bilden som de fick av Lunds universitet innan de sökte.¹⁹ Samma sak gäller för knappt hälften av de som är 26 år eller äldre.²⁰

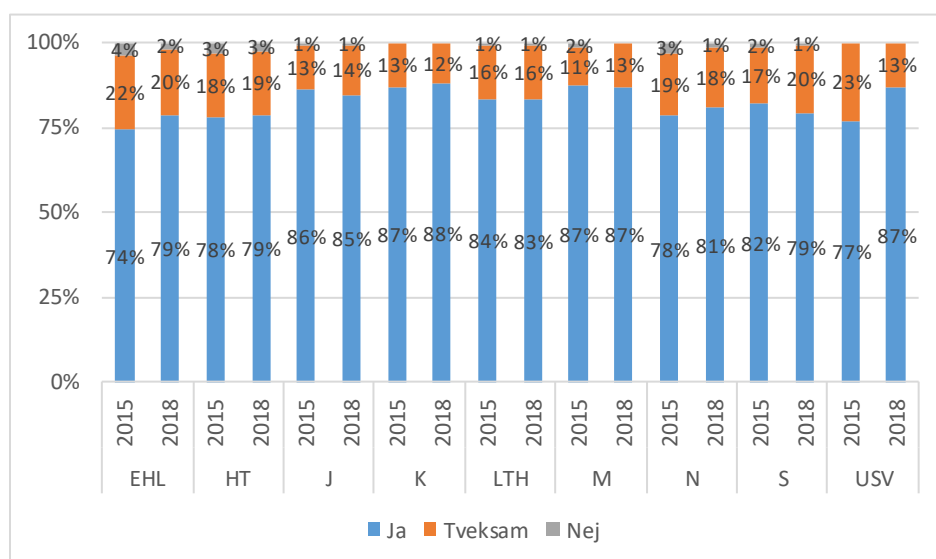
Upplever studenterna att de gjort rätt utbildningsval?

Åtta av tio studenter i både 2015 (81%) och 2018 (81%) års svarsgrupp framhåller några veckor in i studierna att de känner att deras utbildning är rätt för dem (diagram 13). Sett till fakultet förefaller nybörjarstudenter inom Konstnärlig fakultet, Juridisk fakultet och Medicinsk fakultet vara särskilt övertygade. En låg andel – mellan 1 % och 2 % – upplever att utbildningen känns fel. I såväl 2015 (17%) som 2018 (18%) års svarsgrupp förmedlar mellan var femte och var sjätte nybörjarstudent att de är tveksamma.

¹⁹ Bland dem som var 19 år eller yngre angav 67% att familj, vänner eller andra personliga kontakter hade stor eller ganska stor betydelse för bilden som de fick av Lunds universitet innan de sökte. Samma gällde för 71% av dem som var 20 år och 68% av dem som var 21 år.

²⁰ Bland dem som var 26-29 år angav 49% att familj, vänner eller andra personliga kontakter hade stor eller ganska stor betydelse för bilden som de fick av Lunds universitet innan de sökte. Samma gällde för 48% av dem som var 30-34 år och 47% av dem som var 35 år eller äldre

Diagram 13: Känner du att utbildningen som du går är rätt för dig? Andel studenter som uppgett respektive svarsalternativ. Fördelat utifrån fakultet och svarsgrupp 2015 och 2018.

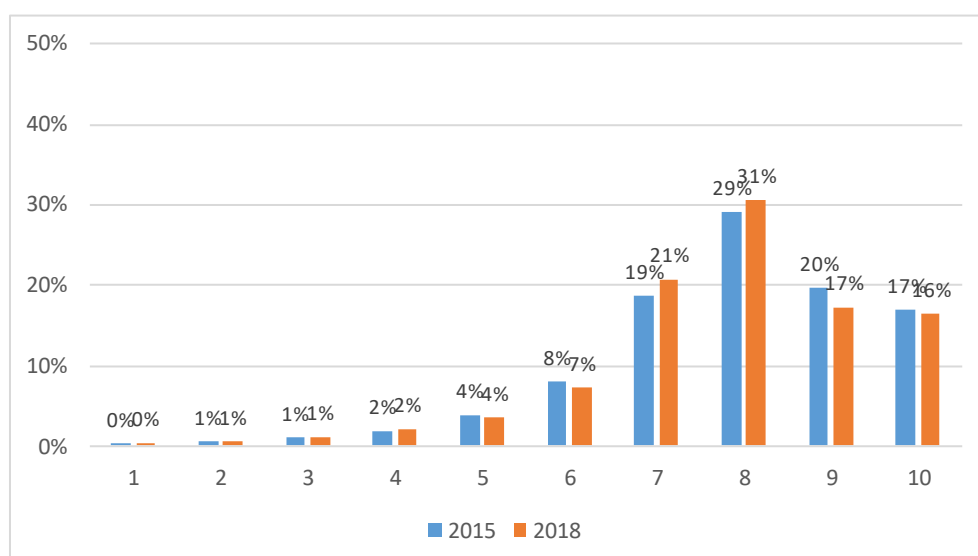

I sammanhanget kan noteras att en något högre andel programstudenter (83%) än studenter på fristående kurs (75%) förmedlar att utbildningen känns rätt för dem. Samtidigt kan noteras att tre av fyra som läser fristående kurs tycks förorda detta alternativ. Uppgifterna avser 2018 års svarsgrupp.

Motivation inför studierna

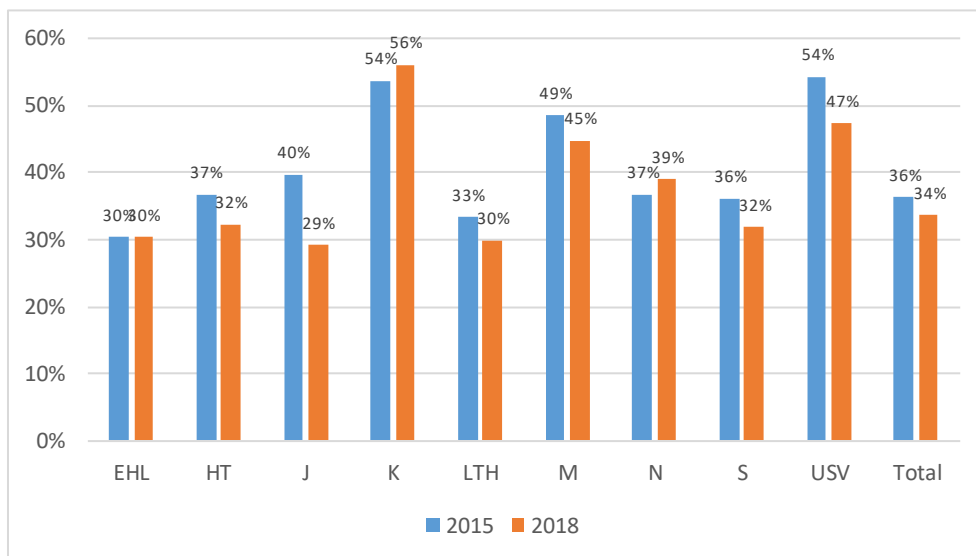
Nybörjarstudenterna är som regel starkt motiverade inför sina studier vid Lunds universitet. När studenterna förhåller sig till sin motivation på en tiogradig skala är 8 det vanligast förekommande värdet i både 2015 och 2018 års svarsgrupp (diagram 14). Fler än åtta av tio nybörjarstudenter i båda svarsgrupperna markerar något av svarsalternativen 7-10.

Diagram 14: Hur skulle du beskriva din motivation inför studierna på en skala där 1=inte alls motiverad och 10=mycket starkt motiverad? Andel studenter som uppgett respektive svarsalternativ. Fördelat utifrån svarsgrupp 2015 och 2018.

Över hälften i både 2015 (54%) och 2018 (56%) års svarsgrupp inom Konstnärlig fakultet markerade 9 eller 10 på den tiogradiga skalan (diagram 15). Det är en betydligt högre andel än inom flera andra fakulteter och nybörjarstudenterna inom konst utskiljer sig därmed som särskilt starkt motiverade. Även studenter inom Medicinsk fakultet och USV framstår generellt sett som starkt motiverade.

Diagram 15: Andel starkt motiverade studenter (har uppgett mellan 9-10 på en skala 1-10 Hur skulle du beskriva din motivation inför studierna på en skala där 1=inte alls motiverad och 10=mycket starkt motiverad? Andel studenter som uppgett respektive svarsalternativ. Fördelat utifrån svarsgrupp 2015 och 2018.

Ett tydligt mönster är att äldre studenter uppger starkare motivation för sina studier än yngre. I princip ökar andelen starkt motiverade för varje åldersgrupp som nybörjarna är grupperade i och skillnaden mellan de yngsta och äldsta är påfallande. Medan drygt var fjärde av studenterna (27%) som är 19 år eller yngre markerar svarsalternativen 9 eller 10 gäller samma sak för en mer än dubbelt så stor andel inom gruppen som är 35 eller äldre (62%). Uppgifterna avser 2018 års svarsgrupp.

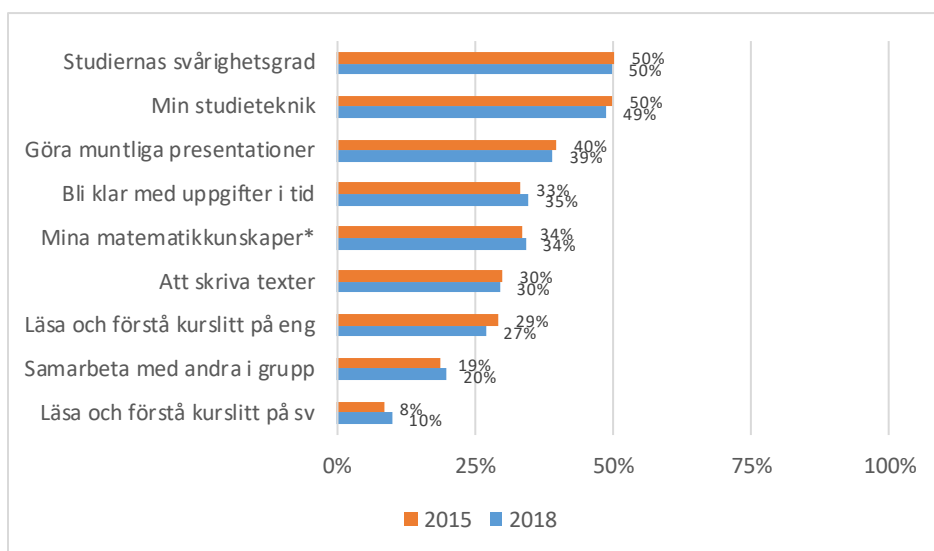
Oro inför studierna

Samtidigt som nybörjarstudenter generellt sett är motiverade och oftast känner att de gjort rätt studieval kan de i varierande grad känna oro inför olika aspekter av studierna. Mest oro uttrycks gällande universitetsstudiernas svårighetsgrad och kring den egna studietekniken. Bland såväl 2015 som 2018 års nybörjarstudenter på grundnivå uppger omkring hälften av studenterna att de är ganska eller mycket oroliga inför sina studier i de här avseendena (diagram 16). Detta pekar på betydelsen av att ge nybörjarstudenter möjligheter att få tips och råd om studieteknik och en introduktion till hur universitetsstudier bedrivs och examineras. Att nybörjarstudenternas behov inte tycks avta med tiden antyds emellertid av Lunds universitets Studentbarometer från 2017.²¹ Här uttalar sig 5700 Lundastudenter om sina studier och sett över alla fakulteter framhåller drygt hälften att de tycker att det är ganska (31%) eller mycket viktigt (24%) att få hjälp med att planera sitt studiearbete. Nästan lika

²¹ Holmström, O. (2018): *Studentbarometern 2017*. Rapport, Kvalitet & utvärdering.

många avgav att de i ganska hög (31%) eller mycket hög grad (19%) har en tendens att skjuta upp studiearbete.

Diagram 16: Känner du någon oro inför dina studier vid Lunds universitet med avseende på följande aspekter? Andel studenter som uppger att de känner sig ganska eller mycket oroliga. Avser studenter i 2018 års nybörjargrupp som påbörjade studier på grundnivå.

*Frågan om matematikkunskaper har besvarats av studenter från LTH och EHL.

Ett mått av oro gällande den egna studietekniken är något som uttrycks av en förhållandevis stor andel nybörjarstudenter inom samtliga fakulteter. Annars kan studenter vid olika fakulteter i viss mån ge uttryck för oro inom olika områden (tabell 6). Exempelvis är en högre andel studenter inom Juridisk fakultet, Medicinsk fakultet och LTH oroliga för studiernas svårighetsgrad. Ett annat exempel är att studenter inom Naturvetenskaplig fakultet uttrycker något mer oro inför samarbete med andra studenter än vad studenterna inom övriga fakulteter gör.

Tabell 6: Känner du någon oro inför dina studier vid Lunds universitet med avseende på följande aspekter? Andel studenter som uppger att de känner sig ganska eller mycket oroliga. 2018 års nybörjare på grundnivå, fördelade utifrån fakultet.

Fakultet	EHL	HT	J	K	LTH	M	N	S
Läsa och förstå kurslitt på sv	9	9	8	7	8	10	9	14
Läsa och förstå kurslitt på eng	25	22	32	8	21	36	19	38
Att skriva texter	30	34	28	16	23	34	30	33
Göra muntl presentationer	38	46	35	20	30	43	45	43
Min studieteknik	49	46	51	38	50	49	53	48
Bli klar med uppgifter i tid	31	36	40	34	40	33	35	29
Samarbeta med andra i grupp	22	24	17	12	17	18	28	19
Mina matematikkunskaper**	24				39			
Studiernas svårighetsgrad	40	42	54	29	58	56	51	49

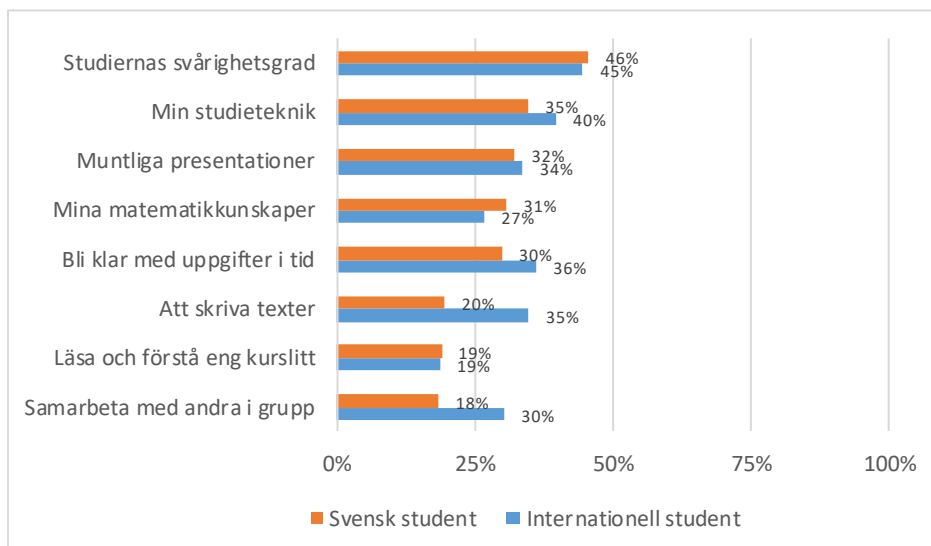
*Studerande på USV studerar endast på avancerad nivå och redovisas inte i den här tabellen

**Frågan om matematikkunskaper har endast besvarats av studenter vid EHL och LTH.

Kvinnor tenderar att oroa sig något mer inför studierna än män. Mönstret är dock inte entydigt eller genomgående. Exempelvis oroar sig en större andel kvinnor (55%) än män (42%) i 2018 års nybörjargrupp för studiernas svårighetsgrad medan män (37%) i något högre grad än kvinnor (33%) oroar sig för sin förmåga att bli klar med arbetsuppgifter i tid. Generellt sett oroar sig studenter som kommer från hem utan akademiska utbildningstraditioner i något högre grad än studenter som har någon förälder som har erfarenhet av universitetsstudier. Detta svarar dock inte heller mot något påtagligt och entydigt mönster.

Inom gruppen av studenter som studerat på grundnivå på annat lärosäte och som påbörjar sina studier i Lund på avancerad nivå uttrycks generellt sett en större oro bland internationella studenter än svenska studenter (diagram 17). Drygt var tredje student inom den internationella studentgruppen (35%) oroar sig för skrivandet av texter. Samma sak gäller för var femte inom gruppen av svenska studenter (20%). Betydligt fler internationella (30%) än svenska studenter (18%) uttrycker oro för att samarbeta i grupp.

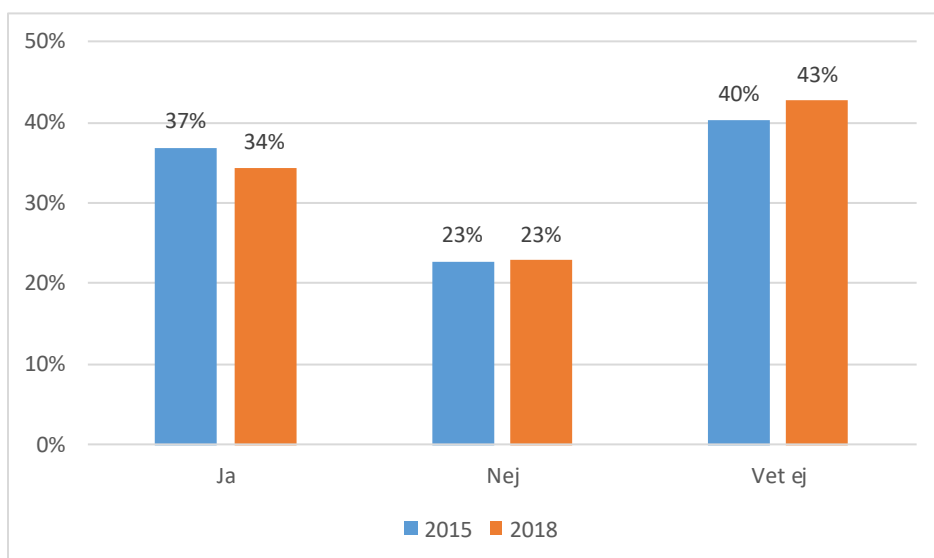
Diagram 17: Känner du någon oro inför dina studier vid Lunds universitet med avseende på följande aspekter? Andel svenska och internationella studenter som uppger att de känner sig ganska eller mycket oroliga. Avser studenter i 2018 års nybörjargrupp som påbörjade studier på avancerad nivå.

Nybörjarnas planer för utlandsstudier

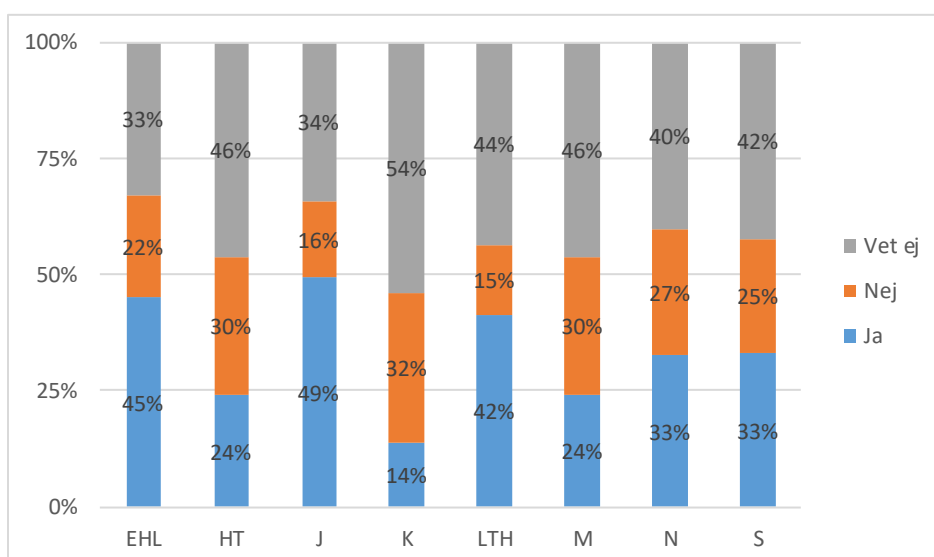
Drygt en tredjedel av studenterna i både 2015 och 2018 års svarsgrupper förmedlar att de planerar att studera utomlands inom ramen för sina studier vid Lunds universitet (diagram 18). Knappt en fjärdedel har inga planer på utlandsstudier och omkring fyra av tio uppger att de inte vet.

Diagram 18: Planerar du att studera i ett annat land inom ramen för din utbildning vid Lunds universitet? Andel studenter fördelat utifrån 2015 och 2018 års svarsgrupper. (Frågan ställdes ej till internationella doktorander).

Störst intresse för utlandsstudier uttrycks av nybörjarstudenterna inom EHL (45%) och Juridisk fakultet (49%) där nästan hälften av studenterna i 2018 års nybörjargrupp uppger att de planerar att studera utomlands inom ramen för sina studier vid Lunds universitet (diagram 19). Samma sak uppger av nästan lika många inom LTH (42%).

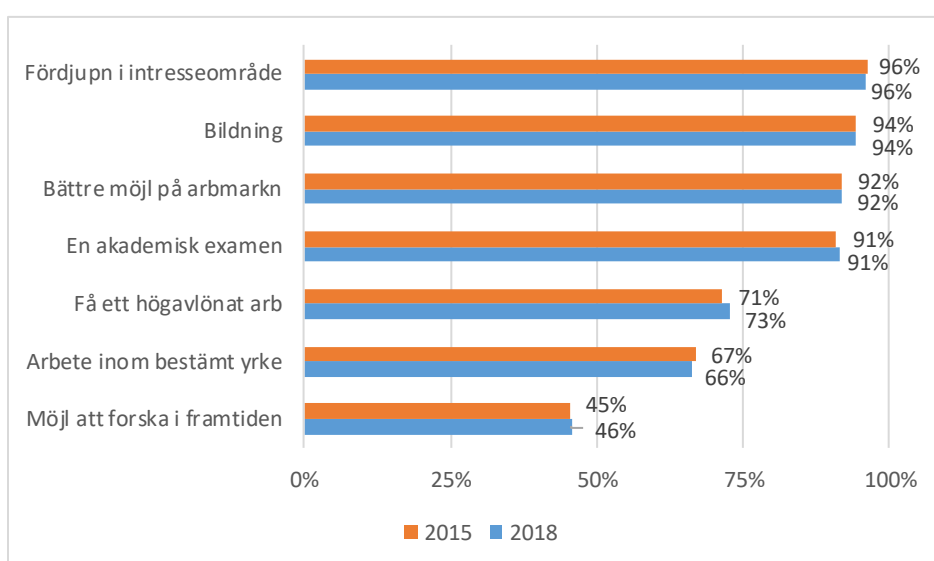
Diagram 19: Planerar du att studera i ett annat land inom ramen för din utbildning vid Lunds universitet? Andel studenter i 2018 års svarsgrupp, fördelade utifrån fakultet. (Frågan ställdes ej till internationella doktorander).

Målet med studierna

Studenter kan ha olika mål med sina studier och de kan tillskriva sin utbildning stor betydelse i många avseenden. Nästan samtliga studenter inom såväl 2015 som 2018 års svarsgrupper uppger att möjligheten att fördjupa sig inom områden som intresserar dem och möjligheten till bildning är viktiga aspekter av studierna (diagram 20). Omkring nio av tio framhåller därtill att de förväntar sig att utbildningen ska ge dem bättre möjligheter på arbetsmarknaden och pekar på betydelsen av att få en akademisk examen. Generellt sett pekar majoriteten också på betydelsen av att få ett högavlönat arbete och att de hoppas att utbildningen vid Lunds universitet ska ge dem möjlighet att arbeta inom ett visst yrke. Nästan hälften uppger att de anser att möjligheten att forska i framtiden har stor betydelse.

Diagram 20: Hur viktigt är det för dig att uppnå följande med dina universitetsstudier? Andel studenter som svarat ganska stor betydelse/mycket stor betydelse. Fördelat efter 2015 och 2018 års svarsgrupper.

Olika studentgrupper kan värdera olika aspekter av sina studier i de här avseendena. Studenter som studerar på program (95%) lyfter exempelvis fram betydelsen av en akademisk examen i högre grad än studenter på fristående kurs (78%). Fler programstudenter (76%) än studenter som läser fristående kurser (58%) betonar också betydelsen av att få ett högavlönat arbete. Samtidigt bör noteras att nästan lika många studenter på fristående kurs (61%) som programstudenter (67%) framhåller betydelsen av att studierna leder mot ett arbete inom ett bestämt yrke. En annan tydlig skillnad är att en högre andel internationella än svenska studenter framhåller betydelsen av möjligheten att kunna forska i framtiden. Bland studenter som påbörjade sina studier vid Lunds universitet på avancerad nivå framhåller nästan två av tre internationella studenter (65%) forskningsmöjligheternas betydelse. Samma sak gäller för betydligt färre av de svenska studenter som påbörjade sina studier i Lund på avancerad nivå (42%).

Det finns också stora skillnader i fråga om hur studenter inom olika fakulteter formulerar olika mål med sina studier (tabell 13). Exempelvis tillskrivs en akademisk examen och ett högavlönat arbete jämförelsevis mindre betydelse av studenterna inom Konstnärlig fakultet och HT. Samtidigt ger framförallt studenterna inom Konstnärlig fakultet uttryck för betydelsen av att studierna ska ge möjlighet att kunna arbeta inom ett bestämt yrke i

framtiden. Vikten av att studierna är forskningsförberedande lyfts särskilt fram av studenterna inom Naturvetenskaplig fakultet och USV.

Samtidigt som vissa fakultetsvisa skillnader alltså kan uttydas är det intressant att notera att traditionella akademiska värden som bildning och möjligheten att fördjupa sig inom sitt intresseområde generellt sett framstår som starka incitament för nybörjarstudenterna. Oberoende fakultet lyfter nästan alla nybörjarstudenter fram den stora betydelsen av fördjupning och bildning.

Tabell 7: Hur viktigt är det för dig att uppnå följande med dina universitetsstudier? Andel studenter som svarat ganska stor betydelse/mycket stor betydelse. 2018 års svarsgrupp, fördelat utifrån fakultet.

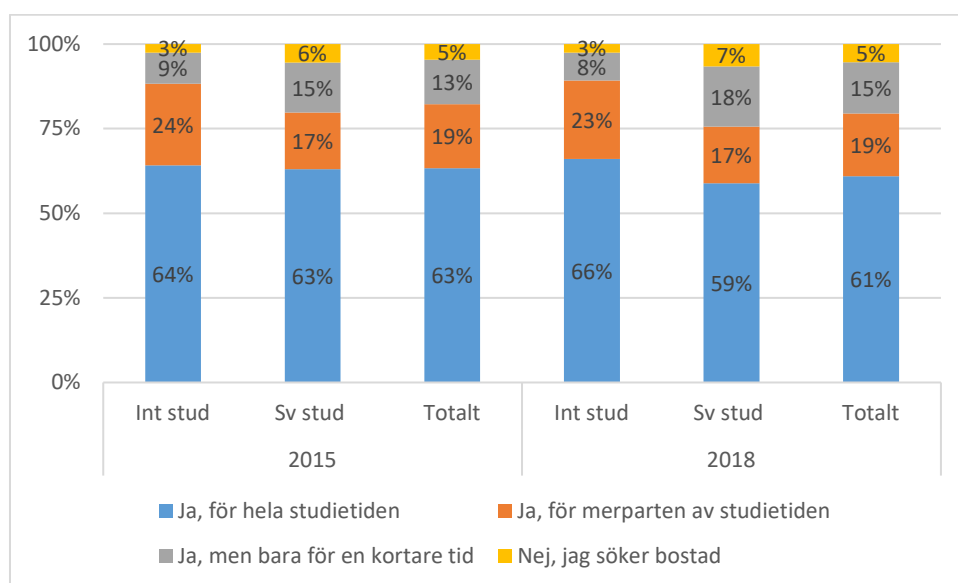
Fakultet	EHL	HT	J	K	LTH	M	N	S	USV
Bildning	93	92	95	89	95	94	93	96	95
En akademisk examen	93	78	98	70	96	92	93	93	97
Fördjupn i intresseområde	93	96	92	97	96	97	96	97	100
Bättre möjl på arbmarkn	93	83	95	82	95	95	85	94	97
Ett högavlönat arbete	86	53	77	44	83	70	60	71	66
Möjl att forska i framtiden	27	46	39	38	45	58	75	43	76
Arbeta inom bestämt yrke	64	63	70	83	56	88	76	65	81

Boendesituation

Några veckor in på sina studier uppger drygt sex av tio studenter inom både 2015 (63%) och 2018 (61%) års nybörjargrupper att de har sin boendesituation ordnad för hela sin studietid (diagram 17). Omkring var tredje uppger att de har boendet ordnat för merparten eller en kortare del av studietiden och 5% uppger att de saknar bostad och söker aktivt.

En högre andel av de internationella än de svenska studenterna uppger att de har boendesituationen ordnad för sig för hela sin studietid. Detta gäller för omkring två tredjedelar inom både 2015 (64%) och 2018 (66%) års nybörjargrupper. Omkring 3% av de internationella studenterna uppger att saknar bostad och är aktivt bostadssökande. I absoluta tal handlar detta om 18 respektive 24 individer i de olika svarsgrupperna.

Diagram 21: Har du din boendesituation ordnad för dig? Andel svenska och internationella studenter, fördelade utifrån 2015 och 2018 års svarsgrupper.

Bilaga 1: Lunds universitets studentkårers kommentarer på Lunds universitets nybörjarstudie 2018

Lunds universitets studentkårer vill börja med att tacka för ett väl utfört arbete med Nybörjarstudien. Nybörjarstudien ger en universitetsövergripande översyn på hur Lunds universitets studenter uppfattar sin första tid på universitetet som öppnar upp möjligheter för hur vi tillsammans kan fortsätta arbeta för att utveckla vårt universitet.

Att studien kartlägger varför studenter väljer att söka sig till just Lunds universitet ger oss en bra grund att stå på i vårt vidare arbete med såväl utbildningsutbud som breddad rekrytering. Vi kan konstatera att Lunds goda rykte som studentstad spelar en stor roll för att attrahera studenter till Lunds universitet. Det är inte en överraskning men än dock väldigt glädjande att se. Studentstaden Lund bygger på en stark känsla av gemenskap inom studentpopulationen och det går inte att förbise värdet av vad ett samlat och enat studentliv gör för att främja Lunds universitet som ett attraktivt lärosäte.

Likväl spelar ett gott och stabilt samarbete mellan Lunds alla studentorganisationer och universitetet en stor roll i utvecklingen av studentstaden Lund och Lunds universitets goda rykte bland presumtiva studenter. Det är fundamentalt för Lund som studentstad att denna gemenskap bibehålls och att det goda samarbete som finns idag, som bygger på dialog och respekt, bibehålls. Detta gäller självfallet samarbetet mellan studentorganisationerna och universitetet, men här spelar även studentorganisationernas och universitetets relation med kommun och region en stor roll.

Vi är stolta över vår studentstad och den samverkan som den idag bygger på och hoppas att vi, tillsammans med universitetet och andra aktörer, kan arbeta tillsammans för att fortsatt säkerställa att Lund är Sveriges bästa studentstad.

En annan aspekt som lyfts i relation till Lunds universitets attraktionskraft är ranking. Övergripande så kan vi se från exempelvis diagram 6 att det är just ranking, Lunds rykte som en studentstad och att studenter vill ha en examen från Lunds universitet som är faktorer som lyfts fram när studenter väljer Lunds universitet. Dessa tre faktorer har den liknande betingningen i att de är i hög grad bundna till människors eller institutioners uppfattningar av Lunds universitet, snarare än det faktiska utfallet, exempelvis hur många av studenterna som går vidare till en framgångsrik karriär. Det bör noteras att utfallet såklart har en effekt, men inte likartad ovanstående exempel. Att Lunds universitet gynnas av dessa faktorer är en styrka men utgör också en risk.

Det är intressant att se hur stor roll universitetets ranking spelar i relation till dess attraktionskraft. Det är LUS uppfattning att ranking inte beaktar alla de uppgifter som LU har, t.ex. samverkan eller att verka för det livslånga lärandet, varav dessa sedan har en effekt på studenters upplevelse av universitetet. Detta kan sedan leda till en skevhet mellan den bild som rankingen målar upp och det faktiska utfallet. Likt nybörjarstudien konstaterar så framhäver internationella studenter Lunds universitets anseende som forskningsuniversitet som viktigare jämfört med de svenska studenterna. Det är en intressant observation och man bör fråga sig

varför svenska studenter i lägre grad ser till universitetets anseende i forskningsfrågor. Kopplingen mellan forskning och utbildning och att utbildningar är forskningsanknutna är alfa och omega för det akademiska systemet. Då Lunds universitet utmärker sig på den svenska marknaden med ett brett forskningsfält som nationellt mätt är väldigt konkurrenskraftigt så bör kanske en tydligare betoning göras för att framhäva forskningen och krafttag göras för att stärka sammanflätningen mellan forskning och utbildning.

Lunds universitet måste upprätthålla en god kvalitet i utbildning och forskning för att fortsatt vara konkurrenskraftiga, och Lunds universitet bör därför fråga sig ifall samtliga utbildningar och forskningsområden håller den kvalitet som de borde göra och ifall de är konkurrenskraftiga jämfört med exempelvis liknande program och kurser på närliggande lärosäten.

Därtill bör även Lunds universitet överväga vilken sorts studenter de lockar till sig. Lunds universitet ska såklart rekrytera brett och ha en studentpopulation som på ett ungefär är representativt för samhället i stort men rekryteringssystemen ska också vara meritokratiska. Så får Lunds universitet de bästa studenterna, eller söker vissa studentgrupper med högre kapacitet (t.ex. mätt i betyg) till utländska lärosäten?

Vi önskar även att lyfta att det är oroväckande att se att en så pass hög andel av våra studenter upplever oro över sina studier till följd av att de finner att studierna har en hög svårighetsgrad samtidigt som de inte känner sig trygga med sin egen förmåga att hantera det genom goda studietekniker. Vi vill anmärka på att denna oro kvarstår i lika hög grad i denna nybörjarstudie som i nybörjarstudien från 2015, något som ej bör förbises. Ett sätt att tolka detta på är att inte nog med insatser gjorts under denna tid för att komma till bukt med problemen som visades redan i nybörjarstudien 2015.

Rörande oro över svårighetsgraden i studierna kan vi se en tydlig skillnad mellan nya studenter, som visas i nybörjarstudien, och studentpopulationen i stort. Studentbarometern som Lunds universitet genomförde 2017 visar nämligen på att de flesta studenter vid Lunds universitet finner att svårighetsgraden på studierna är lagom. Sammanslaget bör detta kunna tolkas som att den oro som finns bland studenterna rörande svårighetsgraden i studierna främst uttrycker sig i början på studieåren. Med detta i beaktande bör universitetet se över vilka åtgärder som kan implementeras för att angripa denna oro redan i början av varje enskild students studietid. Studenterna vid Lunds universitet behöver en tydlig grund att stå på, redan vid start.

Osäkerheten kring studieteknik skiljer sig en aning från oron över svårighetsgraden i studierna, även om de bägge framstår som stora problem i nybörjarstudien 2018 såväl som 2015. Skillnaden ligger främst i att denna osäkerhet verkar kvarstå under hela studietiden. Studentbarometern visar, likt omnämnd i nybörjarstudien 2018, att studenterna under hela sin studietid efterfrågar stöd i att planera och lägga upp sina studier. Oron rörande studieteknik kvarstår alltså i högre grad under hela studietiden, jämför med oron över svårighetsgraden, och är något som behöver arbetas med löpande för att ge våra studenter bästa möjliga förutsättningar för att ta emot den kunskap som universitetet förmedlar.

Vi önskar även uppmärksamma frågan om studenternas boendesituation. Specifikt vill vi ägna uppmärksamhet till den utvecklingen som påvisas i diagram 21 i relation till de som tillhör klassen "nej, jag söker bostad" och "ja, men bara för en kortare tid" har ökat från sammanlagt 12% under kolumn 1 till 20% i kolumn 6 (25% i kolumn 5). Det tyder på en osäkrare bostadsmarknad. Det är betryggande att boendesituationen överlag är stabil och att de flesta

studenter (61%) finner en bostad några veckor in i sina studier även om siffran har sjunkit sedan 2015. Vi önskar dock att lyfta att 61% fortfarande inte är bra nog. Det innebär att cirka en tredjedel av våra nya studenter inte finner sig i en stabil bostadssituation efter terminsstart. Att 7% av våra svenska studenter samt 3% av våra internationella studenter fortfarande söker bostad (är utan tryggt boende) även efter terminsstart, om än bara några veckor, kan inte accepteras. 185 i 2018 årssvargrupp svarar "nej jag söker bostad" - det motsvarar mot 161 svenska och 24 internationella studenter.

Slutligen önskar vi lyfta aspekterna kopplade till breddad rekrytering. Det är svårt att diskutera breddad rekrytering. Att ha meritokratiska och rättssäkra antagningssystem är en legitimitetsfråga, och att vara en del av samhället och reflekterande av samhället är i viss mån en framtidsfråga som handlar om universitetens plats, utbildningens tillgänglighet och Lunds universitets roll som mötesplats för framtidens forskare, ledare och experter. Att kunna förstå, förklara och förbättra vår värld och människors villkor innebär också att alla människor, oavsett bakgrund, känner att de hör hemma på Lunds universitet och har en tillhörighet här.

Det bör inledningsvis noteras att Lunds universitet har en lägre andel studenter med studieovan bakgrund (diagram 4) och vi har en lägre andel svenska programnybörjare med utländsk bakgrund (diagram 5). Det bör noteras att mäta studenternas bakgrund är en väldigt trubbig faktor som riskerar att säga väldigt lite. LUS är inte av uppfattningen att huruvida du har en utländsk bakgrund enligt definitionen i fotnot 16 eller ej är lika viktigt som den enskilda individens upplevelse av tillhörighet, uttryckt i engelskans "belonging". Tillhörighet handlar snarare om individens avtryck i studiemiljön och där spelar det mindre roll ifall du har en finländsk mamma eller iransk pappa. För att kunna få en bättre överblick sett till breddad rekrytering så måste Lunds universitet inte enbart följa upp rekryteringen av nya studenter utan även genomströmning och t.ex. antalet studenter med utländsk bakgrund eller från en studieovan bakgrund på exempelvis fjärde terminen. LUS efterfrågar även att man bryter ner siffrorna över fakultetsgränserna, om nödvändigt över program samt över de olika campusen.

Utifrån ambitionen att avspegla samhället så är det positivt att andelen programnybörjare med utländsk bakgrund ökar. Att andelen med studieovan bakgrund minskar kan ses som reflektivt av ett samhälle där studieovan bakgrund blir allt mer vanligt. Det bör dock noteras att Lunds universitet inte avspeglar samhället. Det finns förklarliga och förståeliga skäl som inte Lunds universitet har inrådan över, e.g. hur det svenska gymnasiesystemet fungerar.

Som framtidsförvaltare har universitet en roll att värna sektorns representativitet gentemot resterande samhälle och hela samhällets förmåga att delta. Lunds universitet bör främja dessa och siffrorna manar till handling.

Lunds universitets studentkårer, 2020-05-21

Bilaga 2: Enkätfrågor, LU-gemensamma frågor

1. Utbildningstillhörighetsfrågor/an/orna

2. Läser du på grund- eller avancerad nivå?

Grundnivå

Avancerad nivå (Master-/magisterutbildning)

3. I vilken studietakt studerar du denna termin?

Heltid

Deltid

4. Ange din studieort: /ställs bara i vissa fakulteters enkäter/

Lund

Helsingborg

Följdfråga till studenter som läser på grundnivå: Har du tidigare studerat vid universitet/högskola?

Ja, i Sverige

Ja, i annat land än Sverige

Ja, både i Sverige och i annat land

Nej

Följdfråga till studenter som läser på grundnivå: Behövde du komplettera dina betyg för att kunna bli antagen till den utbildning du nu påbörjat?

Ja

Nej

5. Är du internationell student som har kommit till Sverige för att bedriva universitetsstudier?

Ja

Nej

Följdfråga till internationella studenter: I vilken del av världen ligger ditt hemland?

Norden

Europa utom Norden

Afrika

Nordamerika

Sydamerika

Asien

Oceanien

Följdfråga till internationella studenter: Betalar du någon studieavgift för att studera vid Lunds universitet?

Ja, jag betalar hela studieavgiften genom egenfinansiering

Ja, hela studieavgiften betalas med stipendium

Ja, studieavgiften betalas både genom egenfinansiering och stipendium

Nej, jag betalar ingen studieavgift

Följdfråga till internationella studenter: Vilket är ditt modersmål?

Nordiskt språk
Engelska
Annat

Följdfråga till svenska studenter: I vilket län ligger orten som du bodde i när du sökte till Lunds universitet?

Blekinge
Dalarna
Gotland
Gävleborg
Halland
Jämtland
Jönköping
Kalmar
Kronoberg
Norrbotten
Skåne
Stockholm
Södermanland
Uppsala
Värmland
Västerbotten
Västernorrland
Västmanland
Västra Götaland
Örebro
Östergötland
Vet ej

Följdfråga till svenska studenter: Vilket är ditt modersmål?

Svenska
Nordiskt språk utom svenska
Engelska
Annat

Följdfråga till svenska studenter: Planerar du att studera i ett annat land inom ramen för din utbildning vid Lunds universitet?

Ja
Nej
Vet ej

6. Vilken betydelse hade följande faktorer för ditt val att studera vid Lunds universitet?

Stort utbildningsutbud
Den utbildning jag vill gå finns bara här
Lunds rykte som studentstad
Vill ha min examen från Lunds universitet
Kom inte in på andra lärosäten
Lunds universitets anseende som forskningsuniversitet
Lunds universitets internationella studiemiljö
Möjlighet till utlandsstudier Följdfråga till svenska studenter
Nära hem

Har vänner som läser här
Lunds universitets placering på rankinglistor över bästa lärosäten
Det är svårt att få arbete så jag studerar istället
Lunds universitets placering i en attraktiv region

Följdfrågor till internationella studenter:

Jag fick stipendium för att studera vid Lunds universitet
Få en internationell erfarenhet

skala:

- 1=Ingen betydelse alls
- 2=Inte särskilt stor betydelse
- 3=Ganska stor betydelse
- 4=Mycket stor betydelse

7. Hur viktiga har följande informationskanaler varit när du har skapat dig din bild av Lunds universitet?

- Lunds universitets hemsida
- Utbildningskatalog
- Utbildningsmässor
- Personal vid Lunds universitet
- Personal på annan utbildningsinstitution (t.ex. gymnasieskola eller annat universitet i Sverige eller utomlands)
- Sociala medier
- Besök på Lunds universitet
- Familj, vänner eller andra personliga kontakter

Följdfrågor till internationella studenter:

Internationella utbildningsportaler (t.ex. masterstudies.com, masterportals.eu)
Utbildningsrepresentanter för Lunds universitet utomlands/agenter

skala:

- 1=Inte alls viktigt
- 2=Inte särskilt viktigt
- 3=Ganska viktigt
- 4=Mycket viktigt
- 5=Har ej tagit del av information på det här sättet

8. Känner du någon oro inför dina studier vid Lunds universitet med avseende på nedanstående aspekter?

- Att läsa och förstå kurslitteratur på svenska **Följdfråga till svenska studenter**
- Att läsa och förstå kurslitteratur på engelska
- Att skriva texter
- Att göra muntliga presentationer
- Min studieteknik
- Att bli klar med arbetsuppgifter i tid
- Samarbeta med andra i grupp
- Mina matematikkunskaper /endast LTH, kanske någon annan fakultet/
- Studiernas svårighetsgrad

Skala:

1=Känner ingen oro

2=Inte särskilt orolig

3=Ganska orolig

4=Mycket orolig

5=Ej relevant för min utbildning

9. Har du din boendesituation ordnad?

Ja, för hela studietiden

Ja, för merparten av studietiden

Ja, men bara för en kortare tid

Nej, jag söker bostad

10. Känner du att utbildningen som du nu går på är rätt för dig?

Ja

Nej

Tveksam

11. Hur skulle du beskriva din motivation inför studierna på en skala där 1=inte alls motiverad och 10=mycket starkt motiverad?

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

12. Hur viktigt är det för dig att uppnå följande med dina universitetsstudier?

Bildning

En akademisk examen

Möjlighet att fördjupa mig i saker som intresserar mig

Bättre möjligheter på arbetsmarknaden

Att få ett högavlönat arbete

Möjligheter att forska i framtiden

Att kunna arbeta inom ett bestämt yrke

skala:

1=Inte alls viktigt

2=Inte särskilt viktigt

3=Ganska viktigt

4=Mycket viktigt

13. Din ålder

19 år eller yngre

20

21

22-25

26-29
30-34
35+

14. Kön

Kvinna

Man

Kan inte/vill inte definiera mig enligt alternativen ovan

15. Har du barn under 18 år som bor tillsammans med dig under din studietid?

Ja

Nej

16. Har du förvärvsarbetat i en sammanhängande period under minst ett år?

Ja

Nej

17. Har någon av dina föräldrar studerat på universitet/högskola?

Ja

Nej

Vet ej